

2021

BIBLIOGRAFIE ȘCOLARĂ

Vasile Alecsandri

Pasteluri. Doine și lăcrimioare

BIBLIOTECA
JUDEȚEANĂ

Alexandru D. Xenopol
ARAD

Texte culese de:

Lucia Bibarț, Ioana Nistor

DTP: Mihai-Vlad Guță

Carte electronică, versiunea 1

Cuprins

Proiectul „Bibliografia școlară”	7
Pasteluri	8
Concertul în luncă	9
Oaspeții primăverii	13
Lunca din Mircești.	14
La gura sobei.	17
Miezul iernii	18
Bradul	19
Toamna țeșătoare	21
Noaptea albă	25
Zilele Babei	31
Vântul	38
Serile la Mircești	39
Sfârșit de toamnă	43
Iarna	44
Gerul.	45
Viscolul	46
Sania	47
Sfârșitul iernii	48
Cucoarele	49
Noaptea.	50
Dimineața	51

Tunetul	52
Floriile	53
Paștele	55
Plugurile	56
Malul Siretului	57
Flori de nufăr	58
Vânătorul	59
Puntea	60
Balta	61
Fântâna.	62
Secerișul	63
Cositul	64
Portret dedicat doamnei X... Y... Z...	65
Portret dedicat prințesei Natalia Ghica	66
Pe coastele Calabriei	67
Linda Raia	68
Calea Robilor	69
Buchet, calul favorit a d-rei Maria Docan . .	70
Mandarinul	72
Pastel Chinez.	74
Bărăganul	77
Valul lui Traian	80
Doine și lăcrămioare	83
Doine	85
Sfârșit de toamnă	86

Doina	87
Baba Cloanța	90
Sora și hoțul	99
Crai-nou	103
Maghiara	109
Altarul mănăstirii Putna	116
Andrii-Popa	119
Groza	124
Ursiții	127
Strigoiful	131
Ceasul rău	136
Strunga	141
Cântic haiducesc	144
Făt-Logofăt	147
Hora	150
Zburătorul	153
Tătarul	156
Cinel-cinel	158
Mândruliță de la munte	160
Dorul româncei	161
Cântec ostășesc	163
Dorul	165
Doina iubirii	167
Mărioara, Florioara	170
Lăcrimioare	197

Steluța	198
Lăcrimioare	201
8 Mart	203
De crezi în poezie	209
O noapte la țară	210
Vezi tu vulturul...	213
Despărțirea	214
Dulce înger....	216
Cântic de fericire	218
Păscarul Bosforului	221
Așteptarea	224
Veneția	227
Barcarolă venețiană	230
Biondinetă	232
O seară la Lido	235
Gondoleta	238
Cançonetă napolitană.	240
Visurile	242
Adio	244
Pe mare.	247
Ursita mea.	250
La Veneția mult duioasă	254

Proiectul „Bibliografia școlară”

„Bibliografia școlară” este un serviciu online gratuit și accesibil la adresa <https://bibliotecaarad.ro/bibliografie-scolara/>, oferit de Biblioteca Județeană „Alexandru D. Xenopol” Arad și dedicat utilizatorilor din domeniul învățământului preuniversitar, respectiv cadrelor didactice și elevilor de școală primară, gimnazială, liceu. Paginile web „Bibliografia școlară” conțin mai multe liste organizate în funcție de discipline cu titlurile și numele autorilor care se studiază în școală, liste care au fost realizate în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Arad. Fiecare titlu trimite către catalogul OPAC al Bibliotecii Județene „Alexandru D. Xenopol” Arad în care pot fi vizualizate exemplarele cărților respective și secțiile sau filialele bibliotecii de unde pot fi împrumutate sau consultate. Acolo unde există posibilitatea de a publica online varianta electronică a acestor cărți, această poate fi accesată direct de pe pagina cu lista bibliografică.

Prezenta carte electronică este publicată de Biblioteca Județeană „Alexandru D. Xenopol” Arad pentru a fi folosită în scopul mai sus menționat.

Pentru mai multe detalii despre proiectul „Bibliografia școlară” vă rugăm accesați <https://bibliotecaarad.ro/bibliografie-scolara/>.

Marius Stoica

Manager interimar

Biblioteca Județeană „Alexandru D. Xenopol” Arad

Pasteluri

Concertul în luncă

În poiana tăinuită, unde zbor luciri de lună,
Floarea oaspeților luncii cu grăbire se adună,
Ca s-asculte-o cântăreață revenită-n primăvară
Din străinătatea neagră, unde-i viața mult amară.

Roi de flăcări ușurele, lucioli scânteitoare
Trec în aer, stau lipite, de luminărele-n floare
Răspândind prin crengi, prin tufe o văpaie albăstrie
Ce mărește-n mezul nopții dalba luncii feerie.

Iată, vin pe rând, păreche, și pătrund cole-n poiană
Bujorelul vioi, rumen, cu năltuța odoleană,
Frățiori și romănițe care se ațin la drumuri,
Clopoței și mazărele, îmbătate de parfumuri.

Iată frageda sulcină, stelișoare, blânde nalbe,

Urmărind pe busuiocul iubitor de sânuri albe.
Dediței și garofițe, pârguite-n foc de soare,
Toporași ce se închină gingașelor lăcrimioare.

Vine cimbrul de la câmpuri cu fetica de la vie,
Nufărul din baltă vine întristat, fără soție,
Și cât el apare galben, oacheșele viorele
Se retrag de el departe, râzând vesel între ele.

În poiană mai vin încă elegante floricele,
Unele-n condurii doamnei și-n rochiți de rândunele,
Altele purtând în frunte, înșirate pe o rază,
Picături de rouă dulce care-n umbră scânteiază.

Ele merg, s-adună-n grupe, se feresc de buruiene
Și privesc sosind prin aer zburători cu mândre pene,
Dumbrăvenci, ganguri de aur ce au cuiburi de matasă,
Ciocârlii, oaspeți de soare, rândunele,-oaspeți de casă.

Mierle vîi șuierătoare, cucul plin de îngâmfare,
Gaița ce imitează orice sunete bizare,
Stigleți, presuri, macalendri ce prin tufe se alungă
Și duioase turturele cu dor lung, cu jale lungă.

Iată, vin și gândăceii în hlamide smălțuite;
 Iată grieri, iată fluturi cu-aripioare pudruite,
 Și culbeci care fac coarne purtându-și casa-n-spina-
 re...
 La ivirea lor poiana clocotește-n hohot mare.

Iată-n urmă și albine aducând în gură miere...
 Zburătorii gustă-n grabă dulcele rod cu plăcere,
 Apoi sorb limpidea rouă din a florilor potire,
 Șoptind florilor în taină blânde șoapte de iubire.

Dar, tăcere!... Sus pe-un frasin un lin freamăt se
 aude!...
 Toți rămân în așteptare. Cântăreața-ncet prelude.
 Vântul tace, frunza deasă stă în aer neclintită...
 Sub o pânză de lumină lunca pare adormită.

În a nopții liniștire o divină melodie
 Ca suflarea unui geniu pintre frunze-alin adie,
 Și tot crește mai sonoră, mai plăcută, mai frumoasă,
 Pân' ce umple-ntreaga luncă de-o vibrație-armonioasă.

Gânditoare și tăcută luna-n cale-i se oprește,
Sufletul cu voluptate în estaz adânc plutește,
Și se pare că s-aude prin a raiului cântare
Pe-ale îngerilor harpe lunecând mărgăritare.

E privighetoarea dulce care spune cu uimire
Tainele inimii sale, visul ei de fericire...
Lumea-ntreagă stă pătrunsă de-al ei cântic fără
nume...
Macul singur, roș la față, doarme, dus pe ceea lume!

Oaspeții primăverii

În fund, pe cer albastru, în zarea depărtată,
La răsărit, sub soare, un negru punct s-arată!
E cocostârcul tainic în lume călător,
Al primăverii dulce iubit prevestitor.

El vine, se înalță, în cercuri line zboară
Și, rapide ca gândul, la cuibu-i se coboară;
Iar copilașii veseli, cu peptul dezgolit,
Aleargă, sar în cale-i și-i zic: „Bine-ai sosit!”

În aer ciocârlia, pe casă rândunele,
Pe crengile pădurii un roi de păsărele
Cu-o lungă ciripire la soare se-ncălzesc
Și pe deasupra bălții nagâții se-nvârtesc.

Ah! iată primăvara cu sânu-i de verdeață!
În lume-i veselie, amor, sperare, viață,
Și cerul și pământul preschimbă sărutări
Prin raze aurite și vesele cântări!

Lunca din Mircești

Bate vânt de primăvară și pe muguri îi deschide;
Vântul bate, frunza crește, și voioasă lunca râde.
Sub verdeța dragalașă dispar crengile pe rând.
Și sub crengile umbroase mierla sare șiuierând.

O! minune, farmec dulce! O! putere creatoare!
În oricare zi pe lume iese câte-o nouă floare,
Ș-un nou glas de armonie completează imnul sfânt
Ce se-nalță cătră ceruri de pe veselul pământ.

Tot ce simte și viază, feară, pasere sau plântă
În căldura primaverii naște, saltă, zboară, cântă.
Omul își îndreaptă pasul cătră desul stejăriș,
Unde umbra cu lumina se alungă sub frunziș.

El se duce după visuri; inima lui crește plină
De o sacră melodie, melanholică, divină,
De o tainică vibrație, de-un avânt inspirător
Ce-i aduc în pept suspinuri și-n ochi lacrimi de amor.

Este timpul renvierii, este timpul rennoirei,

Ș-a sperărei zâmbitoare, ș-a plăcerii, ș-a iubirii,
 Paserea-și gătește cuibul, floarea mândrele-i colori,
 Câmpul via sa verdeață, lanul scumpele-i comori.

Sus, paingul pe un frasin, urzind pânza-i diafană,
 Cu-al său fir de-argint subțire face-o punte-aeriană,
 Iar în leagăn de matasă gangurul misterios
 Cu privighetoarea dulce se îngână-armonios.

Jos pe la tulpini, la umbră, fluturii, flori zburătoare,
 Se-ndrăgesc în părechere pe sân alb de lăcrimioare,
 Și, ca roi de petre scumpe, gândăceii smăltuiți
 Strălucesc, vie comoară, pe sub ierburi tăinuți.

O pătrunzătoare șoaptă umple lunca, se ridică.
 Ascultați!... stejarul mare grăiește cu iarba mică,
 Vulturul cu ciocârlia, soarele cu albul nor.
 Fluturul cu plânta, râul cu limpidetea izvor.

Și stejarul zice ierbeii: „Mult ești vie și gingașă!”
 Fluturașul zice florii: „Mult ești mie dragălașă!”
 Vulturul uimit ascultă ciocârlia ciripind;
 Râu, izvoare, nouri, raze se împreună iubind.

Luncă, luncă, dragă luncă! rai frumos al țării mele,
Mândră-n soare, dulce-n umbră, tainică la foc de stele!

Ca grădinile Armidei, ai un farmec răpitor,
Și Siretul te închide cu-al său braț dismierdător.

Umbra ta, răcoritoare, adormindă, parfumată,
Stă aproape de lumină, prin poiene tupilată.
Ca o nimfă pânditoare de sub arbori înfloriți,
Ea la sânul ei atrage călătorii fericiți.

Și-i încântă, și-i îmbată, și-i aduce la uitare
Prin o magică plăcere de parfum și de cântare,
Căci în tine, luncă dragă, tot ce are suflet, grai,
Tot șoptește de iubire în frumoasa luna mai!

La gura sobei

Așezat la gura sobei noaptea pe când viscolește
 Privesc focul, scump tovarăș, care vesel pâlpâiește.
 Și prin flacăra albastră vreascurilor de aluni
 Văd trecând în zbor fantastic a poveștilor minuni.

Iată-o pasăre măiastră prinsă-n luptă c-un balaur;
 Iată cerbi cu stele-n frunte care trec pe punți de aur;
 Iată cai ce fug ca gândul; iată zmei înaripați
 Care-ascund în mari palaturi mândre fete de-mpărați.

Iată pajuri năzdrăvane care vin din neagra lume,
 Aducând pe lumea albă feți-frumoși cu falnic nume;
 Iată-n lacul cel de lapte toate zânele din rai...
 Nu departe stă Pepelea, tupilat în ilori de mai.

Dar pe mine ce m-atrage, dar pe mine ce mă-ncântă
 E Ileana Cosânzeana!... în cosită floarea-i cântă.
 Până-n ziuă stau pe gânduri și la ea privesc uimit,
 Că-mi aduce viu aminte de-o minune ce-am iubit!

Miezul iernii

În păduri trăsnesc stejarii! E un ger amar, cumplit!
Stelele par înghețate, cerul pare oțelit,
Iar zăpada cristalină pe câmpii strălucitoare
Pare-un lan de diamanturi ce scârțâie sub picioare.

Fumuri albe se ridică în văzduhul scânteios
Ca înaltele coloane unui templu maiestos,
Și pe ele se așează bolta cerului senină,
Unde luna își aprinde farul tainic de lumină.

O! tablou măreț, fantastic!... Mii de stele argintii
În nemărginitul templu ard ca vecinice făclii.
Munții sunt a lui altare, codrii – organe sonore
Unde crivățul pătrunde, scotând note-ngrozitoare.

Totul e în neclintire, fără viață, fără glas;
Nici un zbor în atmosferă, pe zăpadă – nici un pas;
Dar ce văd?... în raza lunii o fantasmă se arată...
E un lup ce se alungă după prada-i spăimântată!

Bradul

Sus pe culme bradul verde
Sub zăpada albicioasă
Printre negură se pierde
Ca o fantasmă geroasă,

Și privește cu-ntristare
Cum se primblă prin răstoace
Iarna pe un urs călare,
Iarna cu șapte cojoace.

El se scutură și zice:
„În zadar tu, vrăjitoare,
Aduci viforul pe-aice,
Aduci zile fără soare.

În zadar îngheți pământul,
Ucizi florile și stupii
Și trimiți moartea cu vântul
Și trimiți foamea cu lupii.

În zadar a ta suflare

Apa-n râuri o încheagă,
Șterge urma pe cărare
Și de mine m-i leagă.

În zadar aduci cu tine
Corbul negru și prădalnic,
Și din codrii cu jivine
Faci să iasă urlet jalnic.

În zadar, urgie crudă,
Lungești noaptea-ntunecoasă
Și, rânzând de-a lumii trudă,
Scurtezi ziua luminoasă.

În zadar îmi pui povară
De zăpadă și de gheață.
Fie iarnă, fie vară,
Eu păstrez a mea verdeață!"

Toamna țesătoare

Toamna mândră, harnică
Și de bunuri darnică
A-mpărțit a ei comori:
Frunza-i dat-au vântului,
Iar roada pământului
Dat-o au la muncitori.

Dat-au în pentru ștergare
Și porumb pentru coșare
Plin de ținte aurii,
Și toți strugurii de vie
Pentru dalba veselie
De la nunți și cumătrii.

Dat-au încă pentru coasă
Iarba-i verde și frumoasă
Care-n mai au înflorit;
Și-a ei păsări cântătoare,
Și-a ei șiruri de cocoare
Tainicului Răsărit.

Ș-au rămas, sărmana, goală,
Pe când viforul se scoală
Aducând gerul de an!
Ce-a să facă ea la iarnă?
Norii vin ca să aștearnă
Pe câmpii un lung troian.

Vai de ea! Ce-a să devie
Sub cumplita vijelie
Care suflă oțerit
Peste văile uscate,
Peste apele-nghețate,
Peste codrul desfrunzit?

Dar nu-i pasă! Cât e soare,
Toamna, mândră țesătoare,
Pune furca-n brâul ei,
Ca să toarcă și să țese
Pânză lată-n ițe dese
De-nvelit umerii săi.

Și torcând de-a lungul trece

Peste brazda murgă, rece,
Unde ies painjini mii.
Iar fuioru-i de mătase
Pe pământ în urmă lasă
Mreji de raze argintii.

Câte lanuri, văi întinse,
Toate-acuma sunt cuprinse
De lungi fire ce lucesc.
Unele s-adună în caier,
Altele, pierdute-n aer,
Tainic, lin călătoresc.

Toamna grabnic le urzește,
Le-mpletește, nevedește,
Și cu toate la un loc
Ea-și lucrează o învelitoare
Ca să meargă-n șezătoare
Și să ia parte la joc.

Iat-o în cămeșă albă,
Cu lefti mari lucind în salbă,
Mari cât ochii săi căpriei.

Trista iarnă–o pizmuește
Și prin neguri o pândește
Descântând vrăjitorii.

Iar românul cu drag spune:
„Doamne! fă încă–o minune!
Scoate–o față–n calea mea,
Ca și toamna harnică
Și de suflet darnică,
Să–mi fac traiul meu cu ea!”

Noaptea albă

Noaptea-i albă, luminoasă,
Ceru-i boltă de opal.
Toată zarea-i scânteioasă,
Tot izvoru-i de cristal,
Căci pe lume-acum domină
Spaima vechilor stejari,
Sora morții cea mezină,
Iarna cu-orizonuri mari.

Astfel gerul e de tare
Cât îngheață-n orice loc
Și a gurii răsufare,
Și cenușa de sub foc.
El lipește ochi cu gene,
Pe drumeț îl face orb,
Și în cuiburi, chiar sub pene,
Crapă ouăle de corb.

Câmpul lung și lat albește
Ca un strat de mărgărint.
Alba lună sus lucește
Ca icoană de argint

Și apare nemișcată
În abis nemărginit
Ca pe marea înghețată
Un vas mare troienit.

Miezul nopții! totul tace!
Lumea pare un mormânt,
Unde mort și rece zace
Leșul marelui pământ,
Și sub bolta cea senină
Mii de stele cu foc viu
Varsă-o jalnică lumină
Pe gigantul său secriu!

Ies pe câmp... Sub pași răsună
Câmpul sec și înghețat.
Un păr mare stă drept lună,
Cu corbi negri încărcat.
Totu-i mort! Sunat-au oare
Pe al cerului cadran
Ora stingerii de soare
În al morții ocean?

Numai eu să fiu pe lume
 Rămas singur trăitor,
 Ca-n pustiuri fără nume
 Un nemernic călător?
 Dar ce văd? ce se strecoară
 Colo-n zare când și când?
 E o sanie ușoară
 Prin lumină lunecând.

Săniuța e durată
 Dintr-un lemn ușor de plop
 Și se duce înhămată
 Cu un iepure ce-i șchiop.
 Iar într-înșa cine este?
 Om să fie, sau un ciot?
 E vestitul din poveste
 Statu-Palmă-Barba-Cot!

Iepurașu-n trei picioare
 Saltă, fuge ușurel,
 Pe zăpada lucitoare
 Săpând urme după el,

Pe când barba argintie
Al uncheșului străbun
Se târâie pe câmpie
Ca o coadă de păun.

Unde pleacă, unde zboară?
Iată-l vine spre Siret
Și pe deal mi se coboară
Ca un bulgăr de omăt.
El în lunc-acum pătrunde
Să descopere cu drag
Primăvara ce s-ascunde
Înlăuntrul unui fag.

Iepurașul se repede
Înaintând din salt în salt
Pân' ce-ajunge, pân' ce vede
În desime fagul nalt;
Iar uncheșul cu-o bărdiță
Bate-n trunchiul sunător:
„Unde ești tu, copiliță?”
El întreabă, plin de dor.

Lunca-ntreagă se răsună!
 Din copaci, din văgăuni,
 Mii de veverițe de lună
 Ies, aleargă pe aluni,
 Și din fagul nalt și falnic,
 Vechi al luncii împărat,
 Iese-un glas plăpând și jalnic,
 Care blând a cuvântat:

„Cine vine? Cine bate
 La locașu-mi friguros?
 Ești tu, Prier, al meu frate?
 Ești iubitul Făt-Frumos?”
 „Eu sunt, dulce primăvară,
 Statu-Palmă-Barba-Cot.
 Din locașul tău afară
 Am venit ca să te scot.”

„Și ce vrei să faci cu mine?
 Ce gând ai? Ce dor lumesc?”
 „Vreau în dragoste cu tine
 Să mă dau, să-ntineresc!”

Abia zice și deodată
Glasul fetei a muțit,
Iar în lunca deșteptată
Hohot lung au clocotit.

Și vrăjitul fag întinde
Un braț lung, cuprins de ger,
Pe uncheș de barbă-l prinde
Și-l ridică pe sub cer.
Statu-Palmă țipă, zbiară,
El se zbuciumă turbat,
Dar din iarnă până-n vară
Sus rămâne spânzurat.

Vântul bate! colo-n aer
Statu-Palmă clătinat
Umple lunca de-un lung vaier,
De-un lung vaier necurmat,
Și drumețu-și face cruce,
Căci se crede urmărit
De-ale codrilor năluci
Prin văzduhul oțelit.

Zilele Babei

I

Cât au fost iarna de lungă
Au ținut soarele strâns
Sub al ei cojoc încins,
Crivățul să nu-l ajungă,
Nici să fie-n față nins.

Iară sora ei mezină,
Dochia, l-au îndrăgit
Și la rându-i a vrăjit
Să atragă-a lui lumină
Lângă sânul ei zbârcit.

Și sub cortul ei de gheață
Unde tremură mereu
Ține-acum odorul său,
Dulcele izvor de viață,
Zâmbetul lui Dumnezeu.

Îl sărută, îl dezmiardă

Ziua, noaptea, neîncetat,
Ca pe-un mire descântat,
Și se teme să nu-l piardă
De la ochiu-i degerat.

Bietul soare-n fărmeceare
Perde lustru-i aurit
Sub răsuflul ei cumplit.
El pe lume nu mai are
Nici apus, nici răsărit.

Iar în lipsa lui, pământul
Zace-n triste amorțiri,
Bântuit de vijelii,
Căci ferească Domnul sfântul
De-ale Babelor iubiri!

La răsuflul lor deodată
Tot ce-i verde, înflorit,
Cade, moare vestejit.
Turba lor e neîmpăcată,
Dorul lor neîmblânzit.

Ele știu să-ncurce firul
 Feți-frumоșilor, pe plac.
 Știu să schimbe pentru leac
 Chiar în brustur trandafirul
 Și sticlețu-n liliac...

II

Iată, mări, însă iată
 Că-ntr-o zi, spre răsărit,
 Mândrul soare au zărit
 O frumoasă, vie fată
 Pe un plai reînverzit.

Era dulcea Primăvară,
 Rumeoară ca un frag,
 Scump odor și lumii drag,
 Care-acum ieșise-afară
 Dinlăuntrul unui fag.

Brândușită zâmbitoare

Și cu mersul legănat
Pe sub ceriu-nseninat,
Ea părea așteptătoare
De un mire mult visat,

Căci pe inima-i fecioară
Purta-n sânu-i mii de flori,
Și adăsta-n fierbinți fiori
Să închine-a ei comoară
Împăratului din zori.

Cum o vede, se aprinde
Soarele reîntinerit.
Zboară-n ceriul părăsit
Și cu razele-i cuprinde
Tânărul odor iubit.

Pe loc, omul reînviază,
Apa curge șopotind,
Cuibul râde, ciripind,
Lumea se dezgormântează
Și renaște înflorind.

Iară Baba prin răstoace
 Ca o ciumă alergând,
 Văietându-se, plângând,
 Scutură-ale ei cojoace
 Când în ploaie, când ningând.

În bordei, în casă, în șatră
 Ea pătrunde șuierând,
 Inimile-nfiorând.
 Spulberă cenușa-n vatră,
 Apoi iese-n câmp urlând.

III

Ea furtunile stârnește,
 Întinzând pe câmpul gol
 Al troienilor nămol.
 Prin văzduh o cârâiește
 De corbi negri negrul stol.

Ea din fugă se anină

De sărmanii călători
Înghețați, rătăcitori.
Smulge tufe din tulpină
Și le-azvârle până-n nori.

Ea pe vite le chircește
Și grăuntele de an
Încolțit îl seacă-n lan,
Și cocorii rătăcește
Pe cerescul ocean.

Nouă nopți și nouă zile
Din suspin ea naște vânt
Și blesteme din cuvânt,
Vrând pe orișice copile
Să le-ascundă sub pământ.

Lumea tremură și zice:
„Babă, streche de dor!
Duce-te-ai într-un picior
Valvârtej de pe aice
Până-n iadul arzător!

Duce-te-ai în cale oarbă
Alungată de-un cocoș,
Până-n fund la Mărul-Roș,
Și pământul să te soarbă
Fără giulgiu, fără coș!”

Baba cată sus, la soare,
Ea îl vede zâmbitor
Lângă scumpul ei odor.
Țipă, cade-n loc și moare
Până la anul viitor!

Veselie, reînviere!
Mugurii se dezvelesc.
Gândăceii se ivesc.
Roiurile-adună miere,
Inimile se pândesc!

Vântul

Vântul e copil zburdalnic, fără milă, nici muștrare,
Care împinge-n rea furtună toate vasele pe mare,
Și, ca lupul după turme, se alungă după nori,
Și doboară stejari falnici și desfoaie blânde flori.

Vântul fură o scânteie și-n girezi el o aruncă,
Privind cum se pierde rodul unui an întreg de muncă,
Apoi merge la copile ce culeg laur de in
Și răsând le despletește, dezmiertzând albul lor sân.

În tuspatru părți a lumii turbat vântul se tot duce,
Ca păgânul pe mormânturi răsunând creștina cruce,
Și de-a morilor blesteme alungat, fuge nebun
Printre tufe înțepătoare și nuiele de alun.

Iar când el se-ntoarce în codri, mama lui ce-l tot bo-
cește

Zile-ntregi îl scaldă-n lapte și de răni îl lecuiește...

- „Nu mai plânge, măicuțiță! zice el, așa cum sânt,
Când sărut ochii lor veseli, se dau fetele în vânt!”

Serile la Mircești

Perdelele-s lăsate și lămpile aprinse;
În sobă arde focul, tovarăș mângâios,
Și cadrele-aurite, ce de păreți sunt prinse,
Sub palidă lumină, apar misterios.

Afară plouă, ninge! afară-i vijelie,
Și crivățul aleargă pe câmpul înnegrit;
Iar eu, retras în pace, aștept din cer să vie
O zână drăgălașă, cu glasul aurit.

Pe jilțu-mi, lângă masă, având condeiu-n mână,
Când scriu o strofă dulce pe care-o prind din zbor,
Când ochiu-mi întâlnește ș-admiră o cadână
Ce-n cadrul ei se-ntinde alene pe covor.

Frumoasă, albă, jună, cu formele rotunde,
Cu pulpa mărmurie, cu sânul, dulce val,
Ea pare zea Venus când a ieșit din unde
Ca să arate lumii frumosul ideal.

Alături apare un câmp de aspră luptă,

Pătat cu sânge negru acoperit cu morți.
Un june-n floarea vieții strângând o spadă ruptă
Țintește ochii veștezi pe-a veșniciei porți.

Apoi a mea privire prin casă rătăcindă
Cu jale se oprește pe un oraș tăcut,
Veneția, regină, ce-n mare se oglinďă
Făr-a vedea pe frunte-i splendoarea din trecut.

O lacrimă... dar iată plutind pe-a mării spume
O sprintenă corvetă, un repede-alcyon;
Și iată colo-n ceruri pribegele din lume,
Cocoarele în șiruri zburând spre orizon.

O! farmec, dulce farmec a vieții călătoare,
Profundă nostalgie de lin, albastru cer!
Dor gingaș de lumină, amor de dulce soare,
Voi mă răpiți când vine în țară asprul ger!

Afară ninge, ninge, și apriga furtună
Prin neagra-ntunecime răspândește reci fiori,
Iar eu visez de plaiuri pe care alba lună
Revarsă-un val de aur ce curge printre flori.

Văd insule frumoase și mări necunoscute,
 Și splendide orașe, și lacuri de smarald,
 Și cete de sălbatici prin codri deși pierdute,
 Și zâne ce se scaldă în faptul zilei, cald.

Prin fumul țigaretei ce zboară în spirale
 Văd eroi prinși la luptă pe câmpul de onor,
 Și-n tainice saraiuri minuni orientale
 Ce-n suflete deșteaptă dulci visuri de amor.

Apoi închipuirea își strânge-a sa aripă;
 Tablourile toate se șterg, dispar încet,
 Și mii de suvenire mă-nconjură într-o clipă
 În fața unui tainic și dragălaș portret.

Atunci inima-mi zboară la raiul vieții mele,
 La timpul mult ferice în care-am suferit,
 Și-atunci păduri și lacuri, și mări, și flori, și stele
 Intonă pentru mine un imn nemărginit.

Așa-n singurătate, pe când afară ninge,

Gândirea mea se primblă pe mândri curcubeie,
Până ce se stinge focul și lampa-n glob se stinge,
Și saltă cățelușu-mi de pe genunchii mei.

Sfârșit de toamnă

Oaspeții caselor noastre, cocostârci și rândunele,
Părăsit-au a lor cuiburi ș-au fugit de zile rele;
Cârdurile de cocoare, înșirându-se în lung zbor,
Pribegit-au urmărite de al nostru jalnic dor.

Vesela verde câmpie acu-i tristă, vestejită,
Lunca, bătută de brumă, acum pare ruginită;
Frunzele-i cad, zbor în aer, și de crengi se dezlipesc,
Ca frumoasele iluzii dintr-un suflet omenesc.

Din tuspătru părți a lumii se ridică-nalt pe ceruri,
Ca balauri din poveste, nouri negri, plini de geruri.
Soarele iubit s-ascunde, iar pe sub grozavii nori
Trece-un cârd de corbi iernatici prin văzduh croncăni-
tori.

Ziua scade; iarna vine, vine pe crivăț călare!
Vântul șuieră prin hornuri, răspândind înfiorare.
Boii rag, caii râncheză, câinii latră la un loc,
Omul, trist, cade pe gânduri și s-apropie de foc.

Iarna

Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,
Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă;
Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi,
Răspândind fiori de gheață pe ai țării umeri dalbi.

Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară!
Cu o zale argintie se îmbracă mândra țară;
Soarele rotund și palid se prevede printre nori
Ca un vis de tinerețe printre anii trecători.

Tot e alb pe câmp, pe dealuri, împrejur, în depărtare,
Ca fantasme albe plopii înșirați se pierd în zare,
Și pe-ntinderea pustie, fără urme, fără drum,
Se văd satele pierdute sub clăbuci albi de fum.

Dar ninsoarea încetează, norii fug, doritul soare
Strălucește și dezmiardă oceanul de ninsoare.
Iată-o sanie ușoară care trece peste văi...
În văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi.

Gerul

Gerul aspru și sălbatic strânge-n brațe-i cu jelire
Neagra luncă de pe vale care zace-n amortire;
El ca pe-o mireasă moartă o încunună înspre zori
C-un văl alb de promoroacă și cu țurțuri lucitori.

Gerul vine de la munte, la fereastră se oprește
Și, privind la focul vesel care-n sobe strălucește,
El depune flori de iarnă pe cristalul înghețat,
Crini și roze de zăpadă ce cu drag le-a sărutat.

Gerul face cu-o suflare pod de gheață între maluri,
Pune streșinilor casei o ghirlandă de cristaluri,
Iar pe fețe de copile înflorește trandafiri,
Să ne-aducă viu aminte de-ale verii înfloriri.

Gerul dă aripi de vultur cailor în spumegare
Ce se-ntrec pe câmpul luciu, scoțând aburi lungi pe
nare.

O! tu, gerule năprasnic, vin', îndeamnă calul meu
Să mă poarte ca săgeata unde el știe, și eu!

Viscolul

Crivățul din miazănoapte vâjâie prin vijelie,
Spulberând zăpada-n ceruri de pe deal, de pe câmpie.
Valuri albe trec în zare, se așează-n lung troian,
Ca nisipurile dese din pustiul african.

Viscolul frământă lumea! Lupii suri ies după pradă,
Alergând, urlând în urmă-i prin potopul de zăpadă.
Turmele tremură; corbii zbor vârtej, răpiți de vânt,
Și răchitele se-ndoaie lovindu-se de pământ.

Zbierăt, răget, țipet, vaiet, mii de glasuri spăimântate
Se ridică de prin codri, de pe dealuri, de prin sate.
Și-n departe se aude un nechez răsunător...
Noaptea cade, lupii urlă... Vai de cal și călător!

Fericit acel ce noaptea rătăcit în viscolire
Stă, aude-n câmp lătrare și zărește cu uimire
O casuță drăgălașă cu ferestrele lucind
Unde dulcea ospeție îl întâmpină zâmbind!

Sania

Zi cu soare, ger cu stele! Hai, iubită, la primblare.
Caii mușcă-a lor zăbale, surugiul e călare;
Săniuța, cuib de iarnă, e cam strimță pentru doi...
Tu zâmbești? Zâmbirea-ți zice că e bună pentru noi.

Caii scutură prin aer sunătoarele lor salbe,
Răpind sania ușoară care lasă urme albe.
Surugiul chiuieste; caii zboară ca doi zmei
Prin o pulbere de raze, prin un nour de scânteii.

Pe câmpia înălbită, netedă, strălucitoare
Se văd insule de codri, s-aud câni la vânătoare,
Iar în lunca pudruită cu mănunt mărgăritar
Saltă-o veveriță mică pe o creangă de stejar.

Acum trecem prin poiene, acum trecem prin zăvoaie;
Crengile aninate-n cale ning stelute și se-ndoaie.
Iată-o gingașă mlădiță cu șirag de măștișori...
Tu o rupi? Ea te stropește cu fulgi albi răcoritori.

Sfârșitul iernii

S-a dus zăpada albă de pe întinsul țării,
S-au dus zilele Babei și nopțile vegherii.
Câmpia scoate aburi; pe umedul pământ
Se-ntind cărări uscate de-al primăverii vânt.

Lumina e mai caldă și-n inimă pătrunde;
Prin râpi adânci zăpada de soare se ascunde.
Pâraiele umflate curg iute șopotind,
Și mugurii pe creangă se văd îmbobocind.

O, Doamne! iată-un flutur ce prin văzduh se pierde!
În câmpul veșted iată un fir de iarbă verde
Pe care-ncet se urcă un galben gândăcel,
Și sub a lui povară îl pleacă-ncetinel.

Un fir de iarbă verde, o rază-ncălzitoare,
Un gândăcel, un flutur, un clopoțel în floare,
După o iarnă lungă ș-un dor nemărginit,
Aprind un soare dulce în sufletul uimit!

Cucoarele

Din cea zare luminoasă vine-un lung șir de cucoare
Aducând pe-aripi întinse calde raze de la soare;
Iată-le deasupra noastră, iată-le colo sub nor,
În văzduh călăuzite de-un pilot, bătrân cocor.

Ele vin din fundul lumii, de prin clime înfocate,
De la India Brahmină, unde fiarele-ncruntate,
Pardoși, tigri, șerpi gigantici stau în jungle tupilați,
Pândind noaptea elefanții cu lungi trombe înarmați.

Fericite călătoare! zburând iute pe sub ceruri,
Au văzut în repejune ale Africii misteruri,
Lacul Ciad și munții Lunii, cu Pustiu-ngrozitor,
Nilul Alb cărui se-nchină un cumplit negru popor.

Călătoare scumpe mie! Au lăsat în a lor cale
Asia cu-a sale râuri, Cașmirul cu-a sa vale,
Au lăsat chiar Ceylonul, mândra insulă din rai,
Și revin cu fericire pe al țării dulce plai!

Noaptea

Noaptea-i dulce-n primăvară, liniștită, răcoroasă,
Ca-ntr-un suflet cu durere o gândire mângâioasă,
Ici, colo, cerul dispare sub mari insule de nori,
Scuturând din a lui poale lungi și rezezi meteori.

Pe un deal în depărtare un foc tainic strălucește
Ca un ochi roș de balaur care-adoarme și clipește.
Sunt păstori în șezătoare sau vro ceată de voinici?
E vreo tabără de care sau un rond de tricolici?

Către munți prin întuneric un lung bucium se aude.
El aminte suvenirul celor timpuri negre, crude,
Când din culme-n culme noaptea buciumele răsunau
Și la lupte sângeroase pe români îi deșteptau.

Acum însă viața-i lină; țara doarme-n nepăsare!
Când și când, un câine latră la o umbră ce-i apare,
Și-ntr-o baltă mii de broaște în lung hor orăcăiesc,
Holbând ochii cu țintire la luceafărul ceresc!

Dimineața

Zori de ziuă se revarsă peste vesela natură,
 Prevestind un soare dulce cu lumină și căldură,
 În curând și el apare pe-orizontul aurit,
 Sorbind roua dimineții de pe câmpul înverzit.

El se-nalță de trei sulițe pe cereasca mândră scară
 Și cu raze vii sărută june flori de primăvară,
 Dediței și viorele, brebenei și toporași
 Ce răzbat prin frunze-uscate și s-arată drăgălași.

Muncitorii pe-a lor prispe dreg uneltele de muncă.
 Păsărelele-și dreg glasul prin hucașul de sub luncă.
 În grădini, în câmpi, pe dealuri, prin poiene și prin vii
 Ard movili buruienoase, scoțând fumuri cenușii.

Caii zburdă prin ceairuri; turma zbiară la pășune;
 Mieii sprinteni pe colnice fug grămadă-n repejune,
 Și o blândă copiliță, torcând lâna din fuior,
 Paște bobociei de aur lâng-un limpede izvor.

Tunetul

Pe lanul lung și verde, cu grâul răsărit,
O umbră călătoare se-ntinde încet și trece,
Precum un râu de munte când gheața s-a topit
Se varsă peste maluri, câmpiile să-nece.

E umbra unor nouri albi, ușori, mărunți
Ce lunecă sub soare, clădind un lanț de munți;
Ei vin în miezul zilei c-un surd și tainic sunet
Și, ca semnal de viață, aprind în cer un tunet.

Văzduhul bubuiește! pământul dezmorțit
Cu mii și mii de glasuri semnalului răspunde,
Și de asprimea iernii simțindu-se ferit,
De-o nouă-ntinerire ferice se pătrunde.

La răsărit urare! urare la apus!
Un cârd de vulturi ageri, rotindu-se pe sus,
Se-nalță ca s-asculte mult vesela fanfară
Ce buciună prin nouri frumoasa primăvară.

Floriile

Iată zile-ncălzitoare
După aspre vijelii!
Vin Floriile cu soare
Și soarele cu Florii.

Primăvara-ncântătoare
Scoate iarba pe câmpii,
Vin Floriile cu soare
Și soarele cu Florii.

Lumea-i toată-n sărbătoare,
Ceru-i plin de ciocârlii.
Vin Floriile cu soare
Și soarele cu Florii.

Păcat, zău, de cine moare
Și ferice de cei vii!
Vin Floriile cu soare
Și soarele cu Florii.

Copiliță, nu vrei oare,

Nu vrei cu mine să vii,
Când Floriile-s cu soare
Și soarele cu Florii?

Să culegem la răcoare
Viorele albastrii?
Hai! Floriile-s cu soare
Și soarele cu Florii.

Eu ți-oi da de orice floare
Mii de sărutări și mii.
Hai! Floriile-s cu soare
Și soarele cu Florii.

Iar tu, dulce zâmbitoare,
Te-i face că te mânii...
Hai! Floriile-s cu soare
Și soarele cu Florii.

Paștele

De Paști în satul vesel căsuțele-nălbite
Lucesc sub a lor maldure de trestii aurite
Pe care cocostârcii, înfipti într-un picior,
Dau gâtul peste aripi, tocând din ciocul lor.

Un scrânciob mai la vale pe lângă el adună
Flăcăi și fete mândre ce râd cu voie bună;
Și-n sunet de vioare, de cobze și de nai
Se-ntoarce hora lină, călcând pe verde plai.

Bătrâni cu fețe stinse, români cu fețe dalbe,
Românce cu ochi negri și cu ștergare albe
Pe iarba răsărită fac praznic la un loc,
Iar pe-mprejur copiii se prind la luptă-n joc.

Și scrânciobul se-ntoarce, purtând în legănare
Perechi îmbrățișate cu dulce înfocare,
Ochiri scânteietoare și gingașe zâmbiri
Ce viu răspândesc în aer electrice luciri.

Plugurile

Noroc bun! Pe câmpul neted ies românii cu-a lor pluguri!

Boi plăvani în câte șase trag, se opintesc în juguri!
Brațul gol apasă-n coarne; fierul taie brazde lungi
Ce se-nșiră în băătură ca lucioase, negre dungii.

Treptat câmpul se umbrește sub a brazdelor desime;
El răsună-n mare zgomot de voioasa argățime,
Iar pe lanul ce în soare se zvântează fumegând,
Cocostârcii cu largi pasuri calcă rar și meditând.

Acum soarele-i l-amiază; la pământ omul se-ntinde;
Cârd de fete și neveste de la sat aduc merinde;
Plugul zace-n lan pe coaste, iar un mândru flăcăuaș
Mână boii la izvoare și îi paște la imaș.

Sfântă muncă de la țară, izvor sacru de rodire,
Tu legi omul cu pământul în o dulce înfrățire!
Dar lumina amurgește, și plugarii către sat,
Hăulind pe lângă juguri, se întorc de la arat.

Malul Siretului

Aburii ușori ai nopții ca fantasme se ridică
Și, plutind deasupra luncii, printre ramuri se despică.
Râul luciu se încovoiaie sub copaci ca un balaur
Ce în raza dimineții mișcă solzii lui de aur.

Eu mă duc în faptul zilei, mă așez pe malu-i verde
Și privesc cum apa curge și la cotiri ea se pierde,
Cum se schimbă-n vălurele pe prundișul lunecos,
Cum adoarme la bulboace, săpând malul năsipos.

Când o salcie pletoasă lin pe baltă se coboară,
Când o mreană saltă-n aer după-o viespe sprinteioară,
Când sălbaticile rațe se abat din zborul lor,
Bătând apa-ntunecată de un nour trecător.

Și gândirea mea furată se tot duce-ncet la vale
Cu cel râu care-n veci curge, fără-a se opri din cale.
Lunca-n juru-mi clocotește; o șopârlă de smarald
Cată țintă, lung la mine, părăsind nisipul cald.

Flori de nufăr

Prin trestia din baltă ce-n aer se mlădie
Răsună-n dimineață o tainică-armonie.
Sunt zâne ce se scaldă în fragedele zori?
Nu-s zâne, dar copile, a zânelor surori.

Virginele în apă intrat-au cu sfială,
Ș-acum se joacă vesel în dulcea-i răcoreală,
Șoptind, privind în undă albastrul cer senin,
Umplând cu flori de nufăr cămeșa de la sân.

O rază aurie prin stuhul des pătrunde
Și gingaș luminează în cuibul ce le-ascunde
Comori de tinerețe, comori de fericiri,
Încântătoare forme de albe năluciri.

Priviți! cetatea verde se mișcă, se deschide.
O mândră copiliță apare, iese, râde
Și lunecă... Deodată, rotunzi și albiori,
Apar la foc de soare doi nuferi plutitori.

Vânătorul

Vânătorul pleacă grabnic l-a zorilor ivire,
Și pe soare, falnic oaspe, îl salută cu iubire.
Lumea veselă tresare, mii de glasuri sunătoare
Celebrează însoțirea naturii cu mândrul soare.

Valuri limpide de aer, ca o mare nevăzută,
Trec alin pe fața lumii și din treacăt o sărută.
Pe câmpia rourată pasul lasă urmă verde,
Ce-n curând sub raza caldă se usucă și se pierde.

Vânătorul soarbe-n cale-i răcoreala dimineții,
Admirând jocul luminii pe splendorile verdeții,
Admirând în umbra caldă florile de prin poiene,
Și pâraie cristaline, și vultani cu mândre pene.

Pe colnic, în zarea luncii, un plop mare se ridică,
Cu-a lui frunză argintie făcând umbră pe vâlcică.
Vânătorul la tulpină-i cade-n visuri iubitoare...
Două veverițe pe-o creangă râd de arma-i lucitoare.

Puntea

Șoapta nopții se aude suspinând încetișor;
Arborii prin întuneric dau un freamăt sunător,
Și deodată Aurora se ivește radioasă,
Ca un ochi ce se deschide sub o geană luminoasă.

Dulce, veselă, rozie, scumpă ca un vis iubit,
Ea-și ia zborul peste lume de la mândrul răsărit
Și întâlnește-n a sa cale o copilă cosânzeană
Ce-i scăldată în năvalnic și-n sân poartă odoleană.

S-a oprit copila tristă pe o punte de stejar,
Plânsu-i lin pe sân îi cade ca un scump mărgăritar;
Iar pârâul de la maluri smulgând floare după floare,
Le depune cu șoptire lângă albele-i picioare.

„De ce plângi? îi zice-o rază pe-a ei frunte strălucind.
Tu ești jună, ești menită să trăiești, să mori iubind;
Pentru tine-orice durere trebuie ca să se curme...
Nouri sunt ce nu fac umbră și dureri ce nu lasă-urme.”

Balta

Aerul e viu și proaspăt! el trezește și învie
Pieptul, inima și ochii peste carii lin adie.
Balta-n aburi se ascunde sub un văl misterios,
Așteptând voiosul soare ca pe-un mire luminos.

Ceru-n zare se rotește; mii de vrăbii deșteptate
Ciripesc și se alungă pe girezi netreierate.
Balta vesel clocotește de-un concert asurzitor,
Și din ochiuri se înalță cârd de rațe ca un nor.

Printre stuhul ce se mișcă iată-o luntre vânătoare!
Șerpil lungi se-ncolăcesc sub a nufetilor floare;
Rațele prin mușunoaie după trestii se ascund,
Și pe sus nagății țipă, lișițele dau în fund.

Răspândind fiori de moarte, luntrea cea de arme plină
Când la umbră se dosește, când s-arată la lumină;
Iar pe mal în liniștire, un bătlan, pășind încet,
Zice: „Nu-i pieirea lumii... vânătorul e poet!”

Fântâna

Pe cărarea înflorită care duce la fântână,
În ștergar și în catrință, merge-o sprintenă română;
Ea la brâu-i poartă furcă și la sân un pruncușor,
Cu gurița lui lipită de al laptelui izvor.

Nevăstuica trece iute, torcând lâna din fuioare
Și sucind fusul vârtelnic ce-o atinge la picioare.
Păsărelele împrejur-i zbor voioase și cântând,
Ea zâmbește și tot merge, pruncușoru-i sărutând.

Iată, ajunge la fântână, ș-acolo se întâlnește
C-un drumeț din lumea-ntreagă, care lung la ea privește,
Apoi cumpăna o pleacă, apoi scoate la lumină
Și vecinei sale-ntinde o cofiță, albă, plină.

Româncuța mulțamește, suflă-ncet peste cofiță
Și cu apa neînceptă udă rumena-i guriță;
Iar drumețul după dânsa bea, fugarul își adapă
Și se jură că pe lume nu-i așa de dulce apă.

Secerișul

Ciocârlia ciripie, fâlfâind din aripioare,
Pe o scară de lumină se coboară de sub soare.
Aerul e-n neclintire, el devine arzător;
Prepelița cântă-n grâie, grierul cântă-n mohor.

În cel lan cu spicuri nalte au intrat secerătorii,
Pe când era încă umed de răsuflul aurorei.
Toți, privindu-i de departe, par că înoată-n galben
râu,
Fetele fără ștergare și flăcăii fără brâu.

Secera, crai-nou de moarte, mereu taie, spicul cade.
Prepelița își ia puii și se duce; lanul scade,
Iar în urmă, holda mândră, răsturnată prin bucăți,
Se ridică-n snopi de aur, se clădește-n jumătăți.

Mai departe, lucind iute, un flăcău ș-o fată mare
De tot snopul își dau gingaș o furișă sărutare,
Când o pasăre măiastră, peste lan trecând ușor,
Zice: „Dulce-a mai fi pâinea de la snopurile lor!”

Cositul

Faptul zilei se aprinde pe a dealurilor frunte,
Ș-un râu falnic de lumină se revarsă peste munte.
Iarba coaptă strălucește, ea se clatină la vânt,
Ș-a ei umbră lin se mișcă în dungi negre pe pământ.

Iată, vin cosașii veseli, se pun rând. Sub a lor coasă
Câmpul ras rămâne verde ca o apă luminoasă.
Unii brazdele răstoarnă, în căpiți alții le-adună,
Le clădesc apoi în stoguri și cu stuh le încunună.

Mai devale-n cea dumbravă cu poiana tăinuită,
Unde umbra pare verde și de flori e-mbălsămită,
Coasele sub teaca udă zinghenesc răsunător.
Din căpiță în căpiță dumbrăveancă saltă-n zbor.

Un flăcău, cosind deoparte, lângă-o tufă de sulcină,
Vede iarba încâlcită, frântă pe la rădăcină.
„Ce să fie? Cuib de fiară? O! minune!” zice el,
Și, zâmbind, se pleacă iute de culege... un cercel!

Portret dedicat doamnei X... Y... Z...

Superbă, maiestoașă, te simți că ești regină,
 Căci fruntea-ți se înalță când lumea se inclină,
 Și imnul omenirii, un imn de adorare,
 Ajunge până la tine în slabă suspinare.

Ai ochi ca doi luceferi din aspra miază-noapte,
 Ce îngheață de departe a inimilor șoapte.
 Privirea ta măreață de-abia se rătăcește
 Pe turma îngenunchiată ce 'n taină te slăvește.

Chiar soarele fierbinte, de-ar vrea cu fericire
 Să-și schimbe nemurirea pe-o viață de iubire,
 Ar stinge-a sale raze pe inima-ți de gheață,
 Și lumea tristă-ar zace sub o eternă ceață.

Nici o mândrie mare nu întrece a ta mândrire!
 Nici spada nu întrece cumplita-ți nesimțire!
 Nici marmura cioplită albimea ta nu întrece...
 Ca luna 'n miezul iernii frumoasă ești și... rece!

Portret dedicat prințesei Natalia Ghica

Plăcută, simțitoare, în toate grațioasă,
Ești dulce ca seninul de zi primăvăroasă,
Și ochiul ce oglindă cu drag ființa ta
Nimic în astă lume nu-l poate întrista.
Tot sufletul ferice s-apropie de tine,
Ca de-o sperare vie, ca de un ceresc bine
Și nu mai vrea să zboare simțind că a găsit
În sufletul tău gingaș un frățior iubit.
Ai farmecul puternic ce aprinde-n omenire
Avântul de mari fapte, dorințe de nemurire.
Tu poți să dai c-un zâmbet, cu-n singur sărutat,
O patrie iubită la tristul exilat.
Oricine te zărește e mulțumit de viață
Că-ți râde veselia ș-amorul dulce-n față.
Ești cea mai drăgălașă minune cu-ochii vii.
Ești cea mai adorată... Și numai tu n-o știi!

Pe coastele Calabriei

Pe coastele Calabriei vaporul înaintează
În unda luminoasă ce noaptea fosforează;
El taie-o brazdă lungă pe-al mării plai senin.
Și luna, vas de aur, plutește-n ceruri lin.
În dreapta, pe-ntuneric, se înalț-un negru munte,
Vulcanul bătrân Etna cu lava stinsă-n frunte;
Sehastru ce cunoaște al globului mister.
El pare că din sânu-i azvârle stelele-n cer.
În stânga e Carybda sălbatică, stâncie,
Din zare se întinde o punte argintie,
Pe care se îndreaptă vaporul legănat,
Ce calcă orizonul cu stele semănat.
Dorm valurile mării sub atmosfera caldă,
În baie azurie Sicilia se scaldă;
Și-n umbră călătorul, țintind ochii spre mal,
Aspiră-al Siracuzei parfum oriental.

Linda Raia

Pe zidul din Alhambra lucește-n răsărit
Un chioșc în filigrană de marmură-aurie,
Cu stâlpi și arabescuri de jur împodobit,
Prin care se-ntrevede nălțimea azurie.

Acolo se arată, când ziua-i spre apus,
Frumoasa Linda-Raia, regina de Grenada;
Și maurii din Vega se jură că pe sus
Se plimbă o hurie lucindă ca zăpada

Minune admirată de Mauri și Creștini,
Ea vine-n chioșc alene, privește prin zăbrele,
Și-i place să arunce a rodiei rubine,
Pe care-i prind în spațiu voioase păsărele.

Dar iată că șiragul de alb mărgăritar
Alunecă pe brațu-i și cade-n fund de vale.
Don Pedro de Castilia, trecând, îl ia în dar,
Zâmbește la regină și pasă mândru-n cale!

Calea Robilor

Pe ceru-nalt lucește un râu albiu de stele
Ce curge spre Moldova din tainicul noian;
Ca flotă luminoasă, luceferii prin ele
Cutreieră în umbră cerescul ocean.
Din când în când desprinsă din bolta cea profundă,
O stea albastră cade și-n spațiu s-acufundă,
Trăgând pe plaiul negru o brazdă argintie,
Ce-n clipă-i trecătoare ca viața-n veșnicie!
Sub cerul fără margini, spre mândrul Răsărit,
Se întinde-n umbra nopții un câmp nemărginit,
Pustiu și trist ca golul ce lasă-n urma lor
În inimi iubitoare iubiții care mor.
Și râul cel de stele e călăuzul tainic
Ce duce Moldova pe rătăcitul cainic;
Și câmpul e Bugeacul cu orizonuri mari
Bătut de oameni serbezi ce fug de la tătari.

Buchet, calul favorit a d-rei Maria Docan

În poveștile frumoase ce se spun la șezătoare,
Sunt cai ageri, iuți ca gândul și cu darul de cuvânt,
Unul galben ca porumbul aurit la foc de soare,
Altul negru ca păcatul... amândoi copii de vânt!
Ei întrec în repeziciune rândunica speriată:
Peste nouri, peste mare duc vitejii Feți-frumoși.
Ochii lor aruncă fulgeri care fiarele săgeată,
Și copita lor ucide mari balauri fioroși.
Mai sunt cai trași prin verigă și cu mintea năzdrăvană,
Mândri ca o nălucire și ca fluturi de ușori.
Ei, când poartă-n lumea albă pe Ileana Cosânzeană,
Fără ca să le îndoiaie, calcă gingașele flori.
Eu credeam pe Vânteș, Graur, că-s închipuiri visate
În geroase nopți de iarnă lângă focul de stejar;
Am văzut însă cu ochii în a mea vecinătate
Cal mai mândru decât visul, alb ca un mărgăritar.
Șoimul tău, Mițică dragă, poart-o zale ninsorie,
Ce lucește de departe sub seninul luminos.
Tu-l iubești, el o cunoaște; e frumos, el înc-o știe,
Și ca lebăda pe apă se alintă grațios.
Când te vede, el te-admiră; când te-aude, el nechează
Și te cheamă, și îi place să-1 dezmierzi încetinel,

Glasul tău îi îmblânzește, mâna ta îl încordează;
El trăiește pentru tine și tu, dragă, pentru el.
Amândoi aveți un suflet, zburând vesel pe câmpie,
Dulce, falnică pereche! tablou viu, încântător!
El pe tine te-mprumută cu-n avânt de bărbăție.
Tu îl împrumuți pe dânsul cu-al tău farmec răpitor.
Și ori cine vă zărește, zice-n sine cu-admirare:
'Așa cal, așa copilă!... Ea frumoasă, el frumos!
Pare dulcea primăvară lin plimbată-n legănare
Pe un snop de crini ce zboară pe sub soarele voios.'

Mandarinul

Mandarinu-n haine scumpe de mătase vișinie.
Cu frumoase flori de aur și cu nasturi de opal,
Peste coada-i de păr negru poart-o vânăță chitie
Care-n vârful e-mpodobită c-un bumb galben de cristal.
Fericit, el locuiește un măreț palat de vară
Plin de monștri albi de fildes și de jaduri prețioși.
Mari lanterne transparente de o formă mult bizară
Răspândesc noaptea raze blânde pe balauri fioroși.
O deschisă galerie, unde-a soarelui lumină
Se strecoară-n arabescuri prin pereții fini de lac,
Prelungește colonada-i pe-o fantastică grădină
Ce mirează flori de Lotus în oglinda unui lac.
Ochiul vesel întâlnește, pe colnice-nverzitoare,
Turnuri nalte și pagode unde cântă vechiul bonz,
Și auzul se resimte de vibrații asurzitoare,
De răsunetul metalic al Tam-Tamului de bronz.
Iată-o joncă aurită pe albastrul apei line,
Cu vântrele de rogojină și cu vâsle de sandal.
În lăuntru rade visul fericirilor divine.
Mandarina cu ochi galeși și cu sânul virginal.
Ea-n grădină se coboară și-n palat apoi dispare,
Pe nisip călcând a-lene cu-ale ei picioare mici.

Nor de fluturi zboară-n cale-i și cu-a lor aripi se pare
C-ar voi s-o mai oprească printre arborii pitici.
Ea se duce-n galerie s-o dezmierde Mandarinul !..
Grațioasă, pânditoare sub cortelu-i de atlas,
Îl invită cu ochirea, cu surâsul, cu suspinul.
Ca să guste voluptatea amorosului estaz.
Dar el stă în trândăvie pe-un dragon de porțelan.
La minunile frumoase ce-i zâmbesc, nesimțitor,
Soarbe ceaiul aromatic din o tasă diafană
Și cu drag se uită-n aer la un zmeu zbârnâitor.

Pastel Chinez

Pe-un canal îngust ce curge ca un șarpe cristalin
Se înșiră chioșcuri albe, cu lac luciu smălțuite.
Tot ce-i nobil, avut, mare și puternic la Pekin
În răcoarea lor plăcută duce zile fericite.

Pe sub nalte coperișuri care-n margini s-albiesc,
Galerii cu mari lanterne și cu sprintene coloane
Au comori de plante rare ce la umbră înfloresc
Și-n ghirlande parfumate se revarsă pe balcoane.

Papagali verzi, roși și galbeni, iubitori de dezmierdări,
Prin zăbrele aurite zbor chemați de glasuri dalbe,
Și pe buze rumeoare, cuib voios de sărutări,
Ei culeg zâmbiri divine, ei culeg migdale albe.

Apoi veseli, cu-a lor pradă, se pun hoții zburători
Când pe mândre paravane de mătase diafană,
Când pe crengi, când pe bazinuri de albastru porțelan,
Unde viu se joacă-n față pești cu solzii lucitori.

Ș-o momiță strâmbătoare, sărind iute-n urma lor

De pe umerii de fildeș unui zeu grotesc de China,
Cade-n șahul de pe masă și răstoarnă pe covor
Doi nebuni peste un rege și un turn peste regina...

Pe canal trei poduri strimte ca trei arcuri se întind;
A lor margini cizelate în șiraguri de inele
Poartă zmei cu ochi fantastici, carii noaptea se aprind,
Și catarge poleite, cu lungi flamuri ușurele.

Iar în fund, peste desimea de pagode azurii,
Ca un bloc de porțelan, falnic, sprinten se ridică
Un turn nalt cu șapte rânduri și cu șapte galerii,
Unde ard în casolete flori de plantă-aromatică.

Pe un pod pășește-alene fiica unui mandarin,
Sub cortelul de crep galben care-l pleacă despre soare,
Ferind pielița-i de aur și rotundu-i piept de crin,
Și gurița-i cu benghi negru ca un gândăcel pe-o floare.

Umbra ei pe fața apei, de pe pod ușor plutind,
Cu-o mișcare voluptoasă trece lin și se oprește
Pe o joncă unde șede un om tânăr pescuind...
El tresare, naltă ochii și cu dragoste zâmbește.

Iar colo-n vecinătate, sus, în turn, ca un hurez,
Un bătrân, pândind cu ochiul, taina dulce o surprin-
de...

El desemnă-ncet tabloul pe hârtie de orez,
Și se pare că hârtia sub peniță-i se aprinde!

Bărăganul

Pe cea câmpie lungă a cărei tristă zare
Sub cer, în fund, departe, misterios dispăre,
Nici casă, nici pădure, nici râu răcoritor,
Nimic nu-nveselește pe bietul călător.

Pustietatea goală sub arșița de soare
În patru părți a lumii se-ntinde îngrozitoare,
Cu iarba-i mohorâtă, cu negrul ei pământ,
Cu-a sale mari vârtejuri de colb ce zboară-n vânt

De mii de ani în sânu-i dormind, zace ascunsă
Singurătatea mută, sterilă, nepătrunsă,
Ce adoarme-n focul verii l-al grierilor hor
Și iarna se deșteaptă sub crivăț în fior.

Acolo floarea naște și moare-n primăvară,
Acolo pierе umbra în zilele de vară,
Și toamna-i fără roadă, ș-a iernii vijelii
Cutrieră cu zgomot pustiile câmpii.

Pe cea savană-ntinsă și cu sălbatic nume,

Lung ocean de iarbă necunoscut în lume,
O cumpănă se-nalță aproape de un puț,
Și-n orizon se-ndoaie ca gâtul unui struț.

Un car cu bivoli negri a stat lângă fântână.
Vro doi români în soare ș-o sprintenă română
Înconjură ceaunul ce fierbe fumegos
Pe foc, și mai departe un câne roade-un os.

Pe car un copilandru privește-n depărtare...
Zadarnic ochii-i zboară din zare-n altă zare!
Nici casă, nici pădure, nici râu răcoritor,
Nimic nu se arată pe câmpul de mohor!

Din vreme-n vreme numai, lungi șiruri de cocoare
Sub bolta albăstrie zbor tainic călătoare,
Și vulturi mari, prădalnici, cu gheare înarmați,
S-adună, lăsând puii pe vârful de Carpați.

Ah! dulce, glorioasă și mult strălucitoare
Va fi ziua de viață, când, pe sub mândrul soare,
Trecând în repejune, un zmeu cu-aripi de foc
Goni-va trista moarte ce zace-n acest loc!

Mult vesel va fi câmpul când veșnica-i tăcere
Va dispărea deodată la glasul de-nviere
Ce scoate zmeul falnic din gura lui de fer,
Vestind noua răpire a focului din cer!

Valul lui Traian

Pe câmpia dunăreană, care fuge-n depărtare,
Unde ochii se afundă dintr-o zare-n altă zare.
Ca pe sânul fără margini și pustiu de ocean.
Unind două orizonuri, iată valul lui Traian!
El se-ntinde ca o brazdă ce pe urma-i colosală
A săpat, în primul secol, o triremă ideală.
Sau ca frânghia destinsă a giganticului arc
Ce-l purtă, luptând cu Roma, Decebal, falnic monarc.
O! miragiu sublim, fantastic!.. Prin o pulbere de aur
Gândul meu răpit în spațiu ca pe aripi de balaur
Întrevede legioane deșteptate din mormânt
Călcând, val de năvălire, peste valul de pământ.
Torrent lung de umbre-antice, în lumină el apare,
Strălucit sub arme scumpe, sub hlamide consulare,
Și trezind cu al său vuiet de ostași învingători
Iarba câmpului și codrii munților apărători.
Iată-n frunte Sagitarii și Veliții, limbi străine,
Înarmați cu proasce, scuturi și cu șapte javeline.
Ferentarii ce, ca dâșșii, au pe capetele lor
Piei de fiare-ngrozitoare și calige la picior.
Apoi Galii bravi și veseli ce glumesc pe Celtiberii,
Și Romanii în cohorte urmăriți de Cavalerii,

Ce se-mpart în zece turme, purtând coiful de oțel
Cu o creastă de lungi pene care fâlfâie pe el.
Legioanele conduse pe a Daciei câmpie
De tribuni și de centurii înarmați cu vergi de vie,
Sunt urmate de trofee, de sclavi mulți, de șefii daci
Și de care mari cu aur ce-s mânate de săraci.
Conuri, buciume și tobe sună falnice fanfare!
Lungul val de năvălire pe-ale Daciei hotare
E merit să se iezească contra altor năvăliri...
Dar ce vis! în care timpuri se pierd tristele-mi gândiri?
Pe colnicul rotund, verde, la al vânturilor șuier
Cântă umbra lui Murgilă un păstor din al său fluier.
Lângă dânsul doarme-un câne; pe sus zboară un vul-
tan
Și o turmă de oi blânde pasc pe valul lui Traian!

Doine și lăcrămioare

Doine

Sfârșit de toamnă

Oaspeții caselor noastre, cocostârci și rândunele,
Părăsit-au a lor cuiburi ș-au fugit de zile rele;
Cârdurile de cocoare, înșirându-se-n lung zbor,
Pribegit-au urmărite de al nostru jalnic dor.

Vesela verde câmpie acu-i tristă, veștejită,
Lunca, bătută de brumă, acum pare ruginită;
Frunzele-i cad, zbor în aer, și de crengi se dezlipesc,
Ca frumoasele iluzii dintr-un suflet omenesc.

Din tuspatru părți a lumii se ridică-nalt pe ceruri,
Ca balauri din poveste, nouri negri, plini de geruri.
Soarele iubit s-ascunde, iar pe sub grozavii nori
Trece-un cârd de corbi iernatici prin văzduh croncăni-
tori.

Ziua scade; iarna vine, vine pe crivăț călare!
Vântul șuieră prin hornuri, răspândind înfiorare.
Boii rag, caii rânchează, câinii latră la un loc,
Omul, trist, cade pe gânduri și s-apropie de foc.

Doina

Doina, doiniță!

De-aș avea o puiculiță

Cu flori galbine-n cosiță,

Cu flori roșii pe guriță!

De-aș avea o mândrulică

Cu-ochișori de porumbică

Și cu suflet de voinică!

De-aș avea o bălăioară

Naltă, veselă, ușoară,

Ca un pui de căprioară!

Face-m-aș privighetoare

De-aș cânta noaptea-n răcoare

Doina cea dismierdătoare!

*

Doina, doiniță!

De-aș avea o pușculiță

Și trei glonți în punguliță
Ș-o sorioară de bărdiță!

De-aș avea, pe gândul meu,
Un cal aprig ca un leu,
Negru ca păcatul greu!

De-aș avea vro șapte frați,
Toți ca mine de barbați
Și pe zmei încălecați!

Face-m-aș un vultur mare,
De-aș cânta ziua, la soare,
Doina cea răzbunătoare!

*

Doină, doiniță!
Și i-aș zice: „Mândruliță,
Mă jur p-astă cruciuliță
Să te țin ca un bădiță!“

Și i-aș zice: „Voinicele,
Să te-ntorci cu rîndunele
Peste dealuri și vâlcele!“

Și le-aș zice: „Șapte frați,
Faceți cruce și jurați
Vii în veci să nu vă dați!“

Hai, copii, cu voinicie,
Să scăpăm biata moșie
De păgâni și de robie!

Baba Cloanța

Baba-i calul dracului

(Vorbă veche)

Șede baba pe călcaie
În tufarul cel uscat,
Și tot cată nencetat
Când la luna cea balaie,
Când la focul cel din sat.

Și tot toarce, cloanța toarce,
Din măsele clănțănind
Și din degite plesnind.
Fusu-i rapide se-ntoarce,
Iute-n aer sfârâind.

„Fugi, Urâte! baba zice,
Peste codrul cel frunzos,
În pustiu întunecos!
Fugi, s-alerge-acum aice
Dragul mândrei, Făt-Frumos.

De-a veni el după mine
 Să-l iubesc eu, numai eu,
 Dare-ar Domnul-Dumnezeu
 Să-i se-ntoarcă tot în bine,
 Cum se-ntoarce fusul meu!

Iar de n-a vrea ca să vie,
 Dare-ar Duhul necurat!
 Să fie-n veci fărmeceat
 Și de-a Iadului urgie
 Vecinic să fie-alungat!

În cap ochii să-i se-ntoarcă
 Și să-i fie graiul prins,
 Iar Satan, c-un fier aprins,
 Din pept inima să-i stoarcă
 Și s-o ardă-n foc nestins!

Fiară-Verde să-l gonească
 Cât va fi câmp de gonit
 Și lumină de zărit.
 Noaptea încă să-l muncească

Sânge-Roș și Hraconit!”

Toarce baba, mai turbată!
Fusu-i zboară nevăzut,
Căci o stea lungă-au căzut,
Pe lună s-au pus o pată
Ș-în sat focul a scăzut:

„Dragă puiule, băiete,
Trage-ți mâna din cel joc
Ce se-ntoarce lângă foc,
Ș-ochii de la cele fete,
Cu ochi mari, făr' de noroc.

Vin' la mine, voinicele,
Că eu noaptea ți-oi cânta,
Ca pe-o floare te-oi căta,
De diochi, de soarte rele,
Și de șerpi te-oi descânta.

Vai! din ziua cea de vară
Când, prin luncă rătăcit,
Cântai Doina de iubit,

Cu-a mea inimă amară
Sufletu-mi s-au învrăjbit!

Adă-mi fața ta voioasă
Ș-ai tăi ochi de dismierdat,
Că mă jur în ceas curat
Să-ți torc haine de matasă,
Haine mândre de-mpărat.

Vârcolacul se lățește
Sus, pe lună, ca un nor,
Vin' ca paserea-ntr-un zbor
Pân' ce viața-mi se sfârșește
Ca și lâna din fuior.”

Baba Cloanța geme, plânge,
Căci fuiorul s-au sfârșit,
Iar voinicul n-au venit!
Mânile cumplit își frânge,
Crunt strigând spre răsărit:

„Sai din hău fără' de lumină
Tu, al cerului dușman!

Tu, ce-n veacuri schimbi un an
Pentru-un suflet ce suspină,
Duhul răului, Satan!

Tu, ce stingi cu-a ta aripă
Candela de pe mormânt,
Unde zac moaște de sfânt,
Când înconjuri într-o clipă
De trei ori acest pământ!

Vin' ca-n ceasul de urgie
Când zbori noaptea blestemând,
Ca să-mi faci tu pe-al meu gând,
Că de-acum pe vecinicie
Ție sufletul îmi vând!"

Abie zice, și deodată
Valea, muntele vuiesc,
În nori corbii croncăiesc,
Și pe-o creangă ridicată
Doi ochi dușmani strălucesc!

„Eu pe mândru-ți l-oi aduce

(Zbeară-un glas ce dă fiori),
Pintre șerpi și pintre flori,
La cea baltă de mă-i duce
Și-mpregiuru-i de trei ori!”

Baba Cloanța se pornește
Fără grijă de păcat,
Cu Satan încălecat,
Ce din dinți grozav scrâșnește
Și tot blastemă turbat.

Saltă baba, fuge, zboară
Cu sufletul după dor,
Ca o buhnă la izvor,
Și-n urmă-i se desfășoară
Toată lâna din fuior.

Fuge baba despletită,
Ca vârtejul fioros,
Sus, pe malul lunecos,
Și-n tăcerea adâncită
Satan urlă furios.

Mii de duhuri ies la lună,
Pintre papură zburând,
Și urmează șuierând
Baba Cloanța cea nebună
Care-aleargă descântând.

Codrul sună, clocotește
De-un lung hohot pân' în fund.
Valea, dealul îi răspund
Prin alt hohot ce-ngrozește,
Dar pe dânsa n-o pătrund!

Ea n-aude, nici nu vede,
Ci tot fuge nencetat,
Ca un duh înspăimântat,
Căci Satana o răpede
Către țelul depărtat.

Zece pasuri încă grele...
Mândrul că și-a dismierda,
Ca pe-o floare l-a căta,
De diochi, de soarte rele

Și de șerpi l-a descânta.

Doi pași încă... Vai! în luncă
 Țipă cocoșul trezit;
 Iar Satan afurisit
 Cu-a sa jertfă se aruncă
 În băltoiuul mucezit!

Zbucnind apa-n nalte valuri,
 Mult în urmă clocoti,
 În mari cercuri se-nvârti,
 Și de trestii, și de maluri
 Mult cu vuiet se izbi.

Iară-n urmă liniștită
 Dulce unda-și alina,
 Și în taină legăna
 Fața lunii înălbită
 Ce cu ziua se-ngâna...

Când pe malu-i trece noaptea
 Călătorul șuierând,
 Pintre papuri când și când

El aude triste șoapte
Ș-un glas jalnic suspinând:

„Vin' la mine, voinicele,
Că eu noaptea ți-oi cânta,
Ca pe-o floare te-oi căta,
De diochi, de soarte rele
Și de șerpi te-oi descânta!”

1842, Mircești

Sora și hoțul

Sus în deal la mănăstire,
Plânge sora-ntr-o grădină,
Plânge noaptea și suspină
Dup-a lumii fericire:

De când eu eram copilă
Sunt de toți ai mei uitată
Și de rude fără milă
În pustiuri lepădată!

Fără vină, din născare
Mă văzui eu pedepsită,
Și de-a lumii dezmierdare
Mă simții în veci lipsită!

În amar trăind de mică,
Ochii-mi plâng, sufletu-mi geme,
Și, ca pomul ce jos pică,
Viața-mi cade fără vreme!

Ah! sfârșească-se îndată

Astă viață de durere!
Vie moartea așteptată
Ca o dulce mângâiere!

Ce spui, dragă surioară?
(Zise hoțul din pădure)
Cu-ai tăi ochi ca două mure,
Tu, frumoasă lăcrimioară,

Tu să mori, dulce minune!
Și de Domnul nu-ți e frică?
Dragă soră tinerică,
Fă trei cruci ș-o rugăciune.

De vrei ochii să-ți lucească
Într-un rai de veselie,
Și ca floarea din câmpie
În piept inima să-ți crească,

Hai cu mine-n codrul verde
S-auzi Doina cea de jale,
Când plăieșii trec în vale
Pe cărarea ce se pierde.

Să vezi șoimul de pe stâncă
Cum se-nalță, se izbește
Peste corbul ce zărește
În prăpastia adâncă.

Iar ciocoiul cum se pleacă
De mă vede la potică!
Cum, smerit, în genunchi pică
Și de fală se dezbracă!

Am doi zmei de bună cale,
Doi!... nici vântul nu-i întrece!
Am tovarăși doisprezece,
Și la brâu patru pistoale.

Am la piept o cruciuliță
Cu lemn sfânt, cu moaște sfinte,
Și-n piept inimă fierbinte,
Ca fierbintea ta guriță.

Am o piatră nestemată

Care noaptea viu lucește,
Precum ochiu-ți ce pândește
Fericirea depărtată.

Lasă tot, neagră chilie,
Comănac, mătăanii, rasă,
Și de vrei a fi voioasă
Ca o zi de voinicie,

Vin în lumea fericită
Cu voinicul ce te cheamă,
Căci cu dânsul nu e teamă
De-a mai fi călugărită!

De-a mers sora, nu e știre;
Iar de-atunce prin grădină
Nici nu plânge, nici suspină
Nime-n deal la mănăstire.

Crai-nou

Pe când la cuibu-i pasărea zboară
C-un țipăt jalnic ca un suspin
Și, plecând capul sub aripioară,
Pe creanga mică adoarme lin,

Zamfira tristă din cort ieșise
Și cu ochi umezi lung se uita
La cornul lunii ce se ivise,
Vărsând pe frunte-i lumina sa.

De când în lume gingașa fată
Zâmbea ca floarea de pe câmpii,
Numai de soare fu sărutată
Pe sânu-i fraged, pe-ai săi ochi vii.

Părul său negru ca nori de ploaie
De-a lung pe umeri neted cădea.
Ades copila mândră, vioaie,
De soare-n păru-i se ascundea.

Iar când pe frunte-i ducea cofiță

Cu apă rece de la izvor,
Când era umedă-a sa guriță
Și-i sălta floarea pe sânișor,

Toți trecătorii simțeau deodată
O sete mare în pieptul lor;
Beau multă apă, cătând la fată,
Și urmau drumul oftând de dor.

Ea cânta dulce ca ciocârlia
Ce ciripește vesel în zori,
Și suna gingaș atunci câmpia
Ca de un freamăt de Zburători.

Ades bătrânii, stând împreună
Și ascultând-o pe lângă foc,
Trăgeau cu sorții, noaptea, la lună,
Și vesteau fetei mare noroc.

Dar într-o seară, sus, pe movilă,
O Babă Cloanță, din bobi trăgând,
I-a zis cu spaimă: Să fugi, copilă,
De străin mândru, cu glasul blând!

De-atunci Zamfira în multe rânduri
 Vedea o umbră zburând prin nori,
 Și toată noaptea sta ea pe gânduri
 În doruri tainice, în dulci fiori.

Acum ea, tristă, din cort ieșise
 Și cu ochi umezi lung se uita
 La cornul lunii ce se ivise,
 Iar glasul-i jalnic așa cânta:

Crai-nou, strălucite!
 Plânsă m-ai găsit,
 Cu gânduri mâhnite,
 Cu chipul cernit.

Inima-mi jelește,
 Dar nu știu ce vrea;
 Nu știu ce dorește
 Inimioara mea.

Căci aude noapte

Freamăte de zbor,
Ș-apoi blânde șoapte
Ce-i șoptesc din nor.

Iar a zilei rază
Când lucește sus,
Mult apoi visează
Visul ce s-a dus.

Crai-nou! vin cu bine,
Cu bine te du,
Dar jalea din mine
Să nu mi-o lași, nu!

Să mă lași cu salbă
De galbeni frumoși,
Cu naframă albă
Și iminii roși.

Să mă lași ferice,
Cu doru-mplinit,
Zburând tu de-aice,
Crai-nou mult iubit!

Iată că-n valea cea-ntunecată
Un străin mândru atunci trecu,
Auzi glasul, veni îndată
Și-n calea fetei pe loc stătu.

Blânzi erau ochii, blândă-era fața,
Blând era glasul celui străin!
Căci trecu noaptea, și dimineața
Găsi copila fără suspin.

Trei zile-n urmă ea avea salbă,
Salbă de galbeni pe-al său grumaz,
Avea pe frunte naframă albă,
Iar flori nici una pe-al său obraz!

Trei zile-n urmă Crai-nou se duse,
Și, cu el, mândrul străin pieri,
Sărmana fată în drum se puse
Și mult îl plânse, mult îl dori!

Trei zile-n urmă, colo, pe vale,
Rămase singur un biet mormânt!

Ș-ades de-atunce un glas de jale
Șoptind s-aude astfel prin vânt:

Tu, ce spui vesel, sus, pe movilă,
La cornul lunii tainicu-ți gând,
Când vine noaptea, fugi, fugi, copilă,
De străin mândru, cu glasul blând!

Maghiara

Cu ce jale, ce amar
Plâng doi ochi peste hotar!
Cât se bate, cât suspină
O inimă de dor plină
Colo-n țara cea vecină!

Mândri-s ochii ca din rai,
Dulci ca soarele din mai.
Inima e mândră iară,
Căci ea saltă ca o fiară
În sân falnic de maghiară.

De-ai fi pasăre sau vânt,
S-alergi lumea pe pământ,
Ca maghiara scumpă floare
N-ai vedea lucind la soare,
Nici în luncă, la răcoare!

Alb i-e sânul, dulce crin,
Dar hrănește-amar suspin!
Negri-s ochii, cu văpaie,

Dar pe fața ei bălaie
Se topesc ca nori de ploaie,

Căci un domn român vestit
Peste munți a năvălit
Ș-a luat cu vitejie
Multe suflete-n robie
Și maghiari nemeși o mie!

A plecat domnul român!
Robii după-al lor stăpân
Au ieșit plângând din țară
Ș-a rămas trista maghiară
Cu ochi plânși, cu jale-amară!

De trei zile plânge-acum!
De trei zile cată-n drum,
Dar nimică nu zărește,
Căci iubitul ce jelește
Pe drum nici că se ivește!

Unde-i mândrul tău iubit?
În ce cale-i rătăcit?

Unde-i, Doamne! de nu vine
 De trei zile lângă tine?
 Cine-a spune unde-i, cine?

Vai! cu jale, cu amar
 Plânge el peste hotar!
 Ca și tine el suspină
 Cu inima de dor plină
 Colo-n țara cea vecină!

Iar de vrei tu să-l mai vezi,
 Peste munți să te repezi
 Într-a Zimbrului domnie,
 Unde zac mulți în robie
 Și maghiari nemeși o mie.

Peste codri, peste munți,
 Peste ape fără punți,
 Unde-s florile frumoase,
 Unde-s fetele voioase,
 Unde-s doinele duioase.

Să te duci spre răsărit,

La cel loc nebiruit
Unde-s paloșele crunte,
Unde cresc stejari la munte,
Unde nasc voinici de frunte!...

Iată-n zori c-a și plecat
Pe-un cal alb ne-ncălecat
Maghiarina, mândra fată,
În bărbat mândru schimbată
Și cu paloș înarmată.

De-ai fi pasăre sau vânt
N-ai ajunge-o pe pământ,
Căci ca vântul ea nu zboară,
Nici ca pasărea ușoară!
Dar ca dorul ce omoară!

Șesuri, văi, norii din cer
În urmă-i departe pier.
Cine-o vede, o zărește
Ca o stea care lucește
Și-n văzduh se mistuiește.

În codri merei pustii
 Unde urlă fiare mii,
 A intrat fata voinică
 Și se duce fără frică
 Pe-o strâmtoare de potică.

Umbra nopții s-a lățit,
 Groaza-n lume s-a pornit,
 Vântul suflă, vâjâiește,
 Codrul urlă, clocotește,

Tunetul în cer vuieste.
 Dar ea-ndeamnă tot mereu
 Calul ce răsuflă greu
 Și mult drum în urmă-i lasă;
 Că cine doru-l apasă,

De furtuni cerești nu-i pasă!
 Iată-a sosit în ceas rău
 Pe malul unui pârău,
 Pârău mic și fără nume
 Ce curgea tainic în lume,

Printre flori revărsând spume.

Hai, voinice, la cel mal

(Zis-a fata către cal.)

Dar pe loc calul s-oprește,

În pământ ochii țintește

Și cu groază sforăiește.

Haideți, hai cu Dumnezeu

Să găsim pe dragul meu,

Că de mult amar de vreme

După el sufletu-mi geme!

Hai, voinice, nu te teme...

Calul trist a rânchezat

Și-n pârau năvală-a dat.

Apa-i crudă ca o fiară!...

Iar pe mal din unde-afară

N-a ieșit biata maghiară!

Când luci lumina-n zori,

Zăcea trupu-i printre flori,

Lângă malul alb de spume...

Și de-atunci pârău-n lume

Poartă-al Maghiarinei nume.

1843, Slatina

Altarul mănăstirii Putna

Domnul Ștefan, viteaz mare, ce-a dat groaza prin păgâni,

Locaș sfânt creștinătății astăzi vrea să facă dar,

Și pe malurile Putnei, cu vitejii săi români,

Însuși merge să aleagă locul sfântului altar.

Mare obștie-l urmează și pe culme se lățește,

Precum aburii pe baltă când lumina asfințește.

Căpitani, ostași cu zale și cu platoșe de fer

Pe-ai lor cai sirepi stau mândri ca la semnul de război.

Al Moldovei steag de fală fâlfâie falnic în cer;

Buciumul vuieste-n munte, sună valea de cimpoi.

Iată că lângă-o movilă domnul Ștefan s-a oprit!

Totul tace!... ochii țintă, stă poporul neclintit.

Trei ostași cu arce-n mână pe movilă-acum se urcă;

Doi, ca zimbrul, ageri, mândri, nalți ca bradul de la munte,

Pe-ai lor umeri poartă glugă, la brâu paloș, și pe frunte

Cu-a lor lungi și negre plete se coboară-o neagră țurcă.

Ei ades cu-a lor săgeată repezită sus, în nor,
Printre-a fulgerelor focuri au oprit vulturu-n zbor.

Multe fiare din cei codri, mulți dușmani tineri, semeți,
Drept în inimi, drept în frunte au simțit a lor săgeți,
Căci ei sunt arcașii vrednici ai lui Ștefan domn cel mare,
Ce-și gătește-acum săgeata s-o izbească-n depărtare.

Copii, trageți... eu vreau astăzi să mă-ntrec în arc cu voi.

Astfel zice domnul Ștefan!... iar voinicii amândoi

Se plec, arcele-și încoardă, trag... săgețile lor zboară,
Spintecă repede vântul ce dă foc și vâjâiește,
Se tot duc, se duc ca gândul, și de-abia ochiul zărește
Pe câmp departe, departe locul unde se coboară.

„Ura!-n ceruri se ridică! Urlă dealul, clocotește!
Să trăiți, copii! le zice Ștefan, ce-acum se gătește.

Zbârnâie coarda din arcu-i, fulgeră săgeata-n vânt,
Piere, trece mai departe, șî-ntr-un paltin vechi s-a
frânt.

Acolo fi-va altarul! zice falnicul monarc,
Ce se-nchină și se pleacă pe războinicul său arc.

Să trăiască domnul Ștefan! mii de glasuri îl urmează,
Și poporul jos, pe vale, umilit îngenunchează!

1843, Bucovina

Andrii-Popa

Cine trece-n Valea-Seacă
Cu hamgerul fără teacă
Și cu peptul dezvălit?
Andrii-Popa cel vestit!

Șapte ani cu voinicie
Și-au bătut joc de domnie
Și tot pradă nencetat,
Andrii-Popa, hoț barbat!

Ref: E haiduc,
Si e vestit,
Andrii-Popa cel voinic!

Zi și noapte, de călare,
Trage bir din drumul mare,
Și din țară peste tot!
Fug neferii cât ce pot,

Căci el are-o pușcă plină
Cu trei glonți la rădăcină,
Ș-are-un murg de patru ani,
Care mușcă din dușmani,

Ref:....

Ș-are frați de cruce șapte,
Care-au supt sânge cu lapte.
Și nu-i pasă de nimic,
Andrii-Popa cel voinic!

Căpitane, frățioare,
Ce se vede despre soare?
Să zăresc vro patru cai!...
N-auziși tu de-un Mihai

Ref:...

Căpitane, te gătește,
Mihai mândrul te gonește.
Iată-l, vine ca un zmeu!
Fă trei cruci la Dumnezeu.

Cum îi vede-n depărtare,
Popa strigă-n gura mare:
„Hai la goană de neferi!
Hai la goră de muieri!”[2]

Ref:...

Au zis! țipă, se aruncă,
Trece șes, pâraie, luncă

Cu fugarul sprintinel
Și cu hoții după el.

Mihai mândrul vine iară,
Falnic ca un stâlp de pară,
Pe-un cal alb ce n-are loc
Și din ochi aruncă foc.

Ref:...

Fug cum fuge-o rândunică,
Fug ca fulgerul când pică,
Și se duc voinicii, duc,
Cu urgie de haiduc!

Pept în pept!... câmpul răsună,
Toți de tot dau împreună.
Toți la luptă-s încleștați,
Toți în sânge încrunțați.

Ref:...

„Ura, frați!” caii nechează,
Sus văzduhul scânteiază.
„Ura!” moartea s-au ivit!
Vulturu-n zbor s-au oprit!

Zi de vară pân-în seară
Dau voinicii să se peară
Și cu ferul ascuțit,
Și cu pumnul amortit.

Ref:...

Sângele-n răni gălgâiește,
Glasu-n gură se sfârșește.
Zece-s morți! doi încă vii,
Mihai mândrul și Andrii.

Andrii fuge făr' de-o mână,
Prinde murgul la fântână,
Dă peptiș, sare pe șa
Și din gură zice-așa:

„Zbori, copile sprintinele,
Să mă scapi de chinuri grele,
Că mă jur, de mă-i scăpa,
Ca pe-un frate te-oi cata.”

Ref:...

Murgul sprinten se răpede.
În zadar! Mihai mi-l vede!
„Stai, hoț-popă, dragul meu,
Să-ți arăt cine sunt eu!”

Și cum zice, mi-l chitește,
Drept în frunte mi-l lovește!
„Ura!” Vulturul din nori
Răcni falnic de trei ori.

Ref:...

1843, Ocna

Groza

Galben ca făclia de galbenă ceară
Ce-aproape-i ardea,
Pe-o scândură veche, aruncat afară,
De somnul cel vecinic Groz-acum zăcea;
Iar după el nime, nime nu plângea!

Poporu-mprejuru-i trist, cu-nfiorare,
La el se uita.
Unii făceau cruce; alții, de mirare,
Cu mâna la gură capul clătina
Și-ncet, lângă dânsul, își șopteau așa:

El să fie Groza cel vestit în țară
Și-n sânge-ncrunțat!
El să fie Groza, cel ce ca o fiară,
Fără nici o grijă de negrul păcat,
A stins zile multe și lege-a călcat!

Un moșneag atunce, cu o barbă lungă,
La Groza mergând,
Scoase doi bani netezi din vechea sa pungă,

Lângă mort îi puse, mâna-i sărutând,
Mai făcu o cruce și zise plângând:

Oameni buni! an iarnă bordeiu-mi arsese,
Și pe-un ger cumplit
Nevasta-mi cu pruncii pe câmp rămăsese.
N-aveam nici de hrană, nici țol de-nvelit,
Și nici o putere!... eram prăpădit!

Nu așteptam altă din mila cerească
Decât a muri,
Când creștinul ista, Domnu-l odihnească!
Pe-un cal alb ca iarna în deal se ivi
Ș-aproape de mine calul își opri.

Nu plânge, îmi zise, n-ai grijă, române,
Fă piept bărbătesc;
Na, să-ți cumperi haine, și casă, și pâine...
Și de-atunci copiii-mi ce-l tot pomenesc,
Oameni buni! de atunci în tihnă trăiesc.

Și, sărutând mortul, bătrânul moșneag
Oftă și se duse cu-al său vechi toiag.

Iar poporu-n zgomot strigă, plin de jale:
Dumnezeu să ierte păcatele sale!

Ursiții

Ici în vale, la fântână,
Două fete spală lână...

(Cântecul lui Bujor)
Colo-n vale, la fântână,
Două fete spălau lână,
Spălau lână și râdeau,
Iar din gură-așa grăiau:

Când a bate vânt de seară
Prin ogorul de secară,
De trei ori să descântăm
Ș-în fântână să cătăm.

Dacă-a fi să ni se prindă,
Om vedea ca-ntr-o oglindă
De-om avea sorți cu noroc
Și ursiți cu ochi de foc.

Cum bătu vântul de seară
Prin ogorul de secară,

De trei ori au descântat,
În fântână au cătat,

Și pe-a sa limpede față,
Ca prin vis de dimineață,
Au văzut ele, zâmbind,
Două chipuri strălucind.

Cele umbre bălăioare,
Cu gurițe zâmbitoare,
Pluteau lin, se legănau
Și pe fete le-ngânau...

*

Iată că pe apă-n față,
Ca prin vis de dimineață,
Alte două s-au ivit,
Chipuri mândre la privit.

Iar aceste umbre nouă

Nu erau ca cele două,
Albe ca floarea de crin,
Blânde ca cerul senin,

Ci erau de vânt pișcate,
Cu păr negru, sprânceni late
Și cu ochii șoimuleți,
La ochire mult semeți.

Ian vezi, soro, ce minune!
(Zis-au fetele nebune)
Dorul nostru-i împlinit...
Mult e mândru la privit!

Vezi tu cele umbre mute?
Parcă vor să ne sărute.
Vezi cum brațele-și întind?
Parcă vor să ne cuprind!

N-au sfârșit bieteles fete,
Și pe frunte și pe plete
Nu știu cine le-a furat
Câte-un dulce sărutat!

*

Cele fete, la fântână,
De-atunci nu mai spală lână;
Căci în codri și la drum
Își petrec zilele-acum.

Acum știu ce fel s-aruncă
În dușmani glonții din luncă,
Ș-ades ele au văzut
Ce-i fuga de arnăut,

Că de când pe frunți, pe plete,
Au simțit mândrele fete
Câte-un dulce sărutat,
Ele-n codri au urmat

Doi voinici cu sprânceni late,
Cu fețe de vânt pișcate
Și cu ochii șoimuleți,
La ochire mult semeți.

Strigoii

În prăpastia cea mare,
Unde vântul cu turbare
Suflă trist, înfricoșat,
Vezi o cruce dărâmată
Ce de vânt e clătinată,
Clătinată ne-nctat?

Împrejur iarba nu crește
Și pe dânsa nu-și oprește
Nici o pasăre-al ei zbor;
Că sub dânsa-n orice vreme
Cu durere jalnic geme,
Geme-un glas îngrozitor.

Când e noapte fără stele,
Mii de flăcări albăstrele
Se văd tainic fluturând,
Și prin ele crunt deodată
O fantasmă se arată,
Se arată blestemând.

Călător nenorocite,
Fugi de-acele căi pocite
De ți-e calul de bun soi,
Că-n mormântul fără pace
Și sub cruce-acolo zace,
Zace singur un strigoi!

*

Într-o noapte-ntunecată
Dulce șoaptă-namorată
Prin văzduh încet zbura.
Două umbre sta în vale,
Ce, cuprinse-n dulce jale,
Amor vecinic își jura.

Iar pe-o culme-n depărtare
Se vedea mișcând la zare
Un cal alb, copil de vânt;
Coamele-i erau zburlite,
Ș-a lui sprintene copite

Săpau urme pe pământ.

Nu te duce, nu, bădiță!

(Zicea blânda copiliță

Cu ochi plânși, cu glas pătruns)

Ah! te jur pe sfânta cruce!

Stai cu mine, nu te duce...

Dar voinicul n-a răspuns;

Ci, strângând-o cu-nfocare,

După-o dulce sărutare,

Repede s-a depărtat

Și, sărind cu veselie

Pe-al său cal de voinicie,

În văzduh s-a afundat.

*

Cine-aleargă pe câmpie

Ca un duh de vijelie

Într-al nopții negru sân?
Cine fuge, cine trece
Pe la ceasul doisprezece?...
Un cal alb, cu-al său stăpân!

Vântul bate, vâjâiește,
Falnic calul se izbește,
De se-ntrec ca doi voinici.
Dar prin neguri iată, iată
Că lucesc pe câmp deodată
Mii de focurile mici.

Ele zbor, se depărtează.
Zboară calul, le urmează,
Pășind iute către mal.
Stai, oprește!... de pe stâncă,
În prăpastia adâncă
Au picat stăpân și cal!

Și-de-atunci în fund s-aude
Gemete, blăstemuri crude
Care trec pe-al nopții vânt.
Și de-atunci ades s-arată

O fantasmă-nfricoșată
Care iese din mormânt!

1845, Mânjina

Ceasul rău

Pe cel deal, pe coaste,
Trece-o mândră oaste,
Oaste de români!
Toți voinici de frunte
Care merg să-nfrunte
Oarde de păgâni.

Iar pe-o culme verde
Ce-ntre munți se pierde
Stau de mi-i privesc
Două surioare,
Albe lăcrimioare,
Care mi-i jelesc:

Vezi tu, surioară,
Oastea se coboară
Colo pe costiș,
Vezi-o cum pătrunde
Pe rând și s-ascunde
Colo-n stejăriș.

Vai! nu se mai vede!
Cine, cine-a crede
Grija ce duc eu,
Oastea că-i purtată
De bătrânul tată
Și de dragul meu?

Ei se duc în vale
Unde țara-n jale
Geme cu amar,
Căci au intrat iară
Sabie în țară,
Paloș de tătar.

De pe munți în poale,
Cu armele goale,
Ei mi se cobor,
Și prin cea urdie,
Dragă, o să fie
Mare, mult omor!

Căci tata bătrânul

Nu cruță păgânul
Când s-aruncă-n foc.
El e român tare,
Ca Ștefan cel Mare,
Și om cu noroc.

Pentru el n-am teamă...
Dar îmi fac de seamă
Când stau de gândesc
La dragul Lisandru,
Că-i un copilandru,
Și mult îl iubesc!

El n-a vânat încă
Decât șoimi de stâncă,
Cerbi cu coarne mari;
Ș-acu-ntâia oară
Face, surioară,
Goană de tătari.

Ș-așa mult mi-e frică
Ș-inima-mi se strică
Când gândesc la el,

Că mult, mult îi place
 Vitejii a face,
 Scumpul tinerel!

Taci, biată copilă!
 Nu-i plânge de milă
 Iubitului tău,
 Căci ferească sfântul
 Să-ți fie cuvântul
 Zis într-un ceas rău!

Hai la mănăstire
 Ca să dăm de știre
 Pustnicului sfânt
 Să ardă tămâie
 Ca să nu rămâie
 Tătar pe pământ.

Oastea-nvingătoare
 A stins de la soare
 Aprigul dușman:
 Ea se-ntoarce-n munte
 Având chiar în frunte

Vechiu-i căpitan.

Iar sărmana fată
În zadar, vai! cată
Pe iubitul său!
El în foc căzuse,
După ce făcuse
Vitejii de zmeu!...

Din bătrâni se spune
Că sunt ceasuri bune
Și că rele sânt.
Vai de-acei ș-acele
Care-n ceasuri rele
Zic vre un cuvânt!

Strunga

În pădurea de la Strungă
Sunt de cei cu pușca lungă
Care dau chiorâș la pungă!

Sunt de cei ce-mpușcă-n lună,
Care noaptea-n frunze sună,
Feciori de lele nebună!

Fă-te-n laturi, măi creștine,
Dacă vrei să mergi cu bine,
Să rămâi cu viață-n tine!

În potica fără soare
Ei te-așteaptă la strâmtoare
Să te prade, să te-omoare!...

În dumbrava cea vecină,
Unde buhna greu suspină,
Vezi cea zare de lumină?

Opt voinici cu spete late

Și cu mâneci suflecate,
Stau cu puștile-ncărcate.

Trei sărută crucea sfântă,
Trei se luptă greu la trântă,
Unul drege, unul cântă:

Oliolio, ciocoi bogate!
Ici de-ai trece, din păcate,
Să-ți arunc doi glonți în spate.

Oliolio, mândră fetică!
De-ai veni cole-n potică
Să te fac mai frumușică.

Că mi-i pușca hultuită,
Și mi-i ghioaga țintuită,
Și mi-i inima-ncolțită.

Oliolio, măi Taie-Babă![2]
Căci nu șuieri mai degrabă,
Să sărim, voinici, la treabă!

Pușculița-mi ruginește,
Ținta-n ghioagă se tocește,
Murgul sare, nechezește!...

În pădurea de la Strungă
Ce slujește pușca lungă
Fără luptă, fără pungă?

Cântic haiducesc

Iarna vine, vara trece
Și pădurea s-au rărit!
Ziua-i viscol, noaptea-i rece,
Gerul vieții a sosit!

Cât mi-a fi iarna de mare,
Ce-o să facem, vai de noi!
Fără codru, fără soare,
Făr' de bani, făr de ciocoi?

Sai pe creanga cea uscată,
Dragă corbi, corbișor.
Vezi, în calea depărtată
Nu-i zări vrun călător?

Călător cu punga plină
Și cu șal la cap legat,
Să-mi mai cerc astă rugină
Și să-mi fac bani de iernat.

Daleu! codre, frățioare,

Ce-ți făcuși frunzișul des,
 Unde-n pândă, la răcoare,
 Stam sunând din frunze-ades?

Vara trece, iarna vine,
 Și tu, codre, te-ai uscat!
 Trece vara, și ca tine
 Florile mi-am scuturat!

Ne-au ajuns vremea de muncă,
 De scos arma de la brâu,
 De lăsat potica-n luncă
 Și de dat capul sub frâu!

Daleu! dragă primăvară,
 De-ai veni când aș vrea eu,
 Să mai ies voinic prin țară,
 Să fiu iar la largul meu!

Să-mi pun cușma pe-o ureche
 Și să-mi las pletele-n vânt,
 Și-n potica mea cea veche
 Să mă-ntind iar la pământ.

Să simt iar durda pe spate
Și să-mi văd ici că lucesc
Cinci pistoale ferecate,
Cu hamgerul haiducesc.

Și pe coarda-i cea pletoasă
Să-mi dismierd murgul voinic,
Și pe zarea luminoasă
El să zboare, eu să-i zic:

„Fugi ca vântul, fugi ca gândul,
Măi, voinice năzdrăvan!
Căci acum ne-au venit rândul,
Au sosit vremea de an,

Să ținem codrii și valea
Noi, vitejii amândoi.
La neferi să-nchidem calea,
Să dăm groaza prin ciocoi.”

Făt-Logofăt

O! Făt-Logofete,
Cu netede plete,
Cu părul de aur!
Stai, te odihnește,
Că-n deal te pândește
Un negru balaur.

Frumoasă fetiță,
Cu lungă cosiță,
Cu mândru colan!
De dânsul n-am teamă,
Căci am pe-a lui seamă
Al meu buzdugan.

O! tânăr semețe,
Cu blânde mândrețe,
Cu ochii de foc!
Balauru-i mare
Și milă nu are...
Stai, ah! stai pe loc.

Luceafăr din stele,
Cu dulci porumbele
Pe față de crin!
Toți zmeii din lume
Se-nchin l-al meu nume,
Tremur și se-nchin.

Viteze vestite,
Cu arme-aurite,
Cu dulce cuvânt!
El peste munți calcă
Și-n cer are-o falcă,
Ș-una pe pământ.

Păsărea de munte
Cu salbă pe frunte,
Cu salbă de flori!
Murgul meu, când sare,
Trece peste mare
Și zboară prin nori.

O! Făt-Logofete,

Cu netede plete,
Cu glasul ceresc!
Nu te du de-aice,
Nu te du, voinice,
Că eu te iubesc!

Frumoasă fetiță,
Cu lungă costiță,
Cu sân fecioresc!
Pentru-a ta iubire
Fală sau peire
Vreau să dobândesc!

Hora

Iată! hora se pornește
Sub stejar, la rădăcină.
Iată! hora se-nvârtește...
Vină, puico, vină.

Lângă mine vin, drăguță,
Să te pot strânge de mână
Ca ieri seara, la fântână;
Mario, Măriuță!

Duh-de-Spaimă! Piei-Nălucă![2]
Sună bine-n cobză, sună,
Să nu-ți fac spetele strună
Și chica măciucă.

Tu, fes-Roș cu giubea lungă!
Din arcuș trage mai tare,
Căci în gard am un par mare
Și mulți bani în pungă!

Tot așa pân-în deseară!

Mult frumoasă-mi e puicuța,
Ca o zi de primăvară,
Maria, Măriuța!

Tot așa, tot voinicește!
Nu mă dați, măi, de rușine,
Căci gurița ce-mi zâmbește
Vâră dracu-n mine.

Mi-am pus flori la pălărie,
Mi-am pus flori, mi-am pus mărgel,
Să se uite cu mândrie
Puicuța la ele.

Am cămașă cu altiță,
Tot de fir și de mătăasă,
Am pe spate-o durduliță...
De nime nu-mi pasă!

Nici de vornic, nici de dracul,
Nici de vrajă ciocoiască,
Nici de turc, nici de cazacul...
Țara să trăiască!

Bateți toți într-o lovire
Să vuiască-n fund pământul;
Lumea-ntreagă să se mire,
Și Dumnezeu sfântul!

Sunt sătul de biruri grele
Și de plug, și de lopată,
De ciocoi, de zapcile
Și de sapă lată.

Astăzi horele sunt pline!
Crape-mi sura opincuță,
Și să mor în joc cu tine,
Mario, Măriuță!

Zburătorul

Dragă, dragă surioară,
Nu știi cântecul ce spune
Că prin frunzi când se strecoară
Raza zilei ce apune,

Zburătorul se aruncă
La copila care vine
Să culeagă fragi în luncă,
Purtând flori la sân ca tine?

Fragii el din poală-i fură
Cu-a sa mână nevăzută,
Și pe frunte și pe gură
El o mușcă ș-o sărută.

Soro, buza-ți e mușcată!
Fragii, poți să le duci dorul.
Spune, -n lunca-ntunecată
Nu-ntâlniși pe Zburătorul?

Dragă surioară, dragă,

Cântecul mai spune încă
De-acel duh c-ades se leagă,
Când e umbra mai adâncă,

De copila mândră, albă,
Ce culege viorele,
Purtând pe ea scumpă salbă,
Scumpă salbă de mărgele.

Salba el răsând i-o strică
Cu-o plăcută dezmierdare
Și de fieșce mărgică
Lasă-o dulce sărutare.

Pe sân, dragă, ești mușcată!
Salba, poți ca să-i duci dorul.
Spune, -n lunca-ntunecată
Nu-ntâlniși pe Zburătorul?

Astfel vesel pe-o cărare
Glumeau gingașele fete.
Iar în luncă stau la zare
Doi voinici cu negre plete

Și, cântând în poieniță,
Aninau cu veselie
Unu-o salbă-n chinguliță,
Altul flori la pălărie.

1845, București

Tătarul

Măi tatare, ține-ți calul,
Măi tatare, strânge-i frâul,
Măi tatare, lasă malul,
Nu cerca a trece râul,
Că, pe crucea sfintei lege!
De voi doi, peste hotare,
Nimic, zău, nu s-a alege,
Măi tatare, măi tatare!

Măi tatare, dă-ne pace,
Măi tatare, stăi, nu trece,
Măi tatare, nu mă face
Să-ți fărâm capul în zece!
Că de sus, de pe movilă,
De-oi zvârli ghioaga cea mare,
Zău, ți-oi plânge chiar de milă,
Măi tatare, măi tatare!

Măi tatare, -unde-ți e pala?
Măi tatare, -unde-ți e calul?
Măi tatare, -unde-ți e fala?...
Nu spusei să nu treci malul?

Nu știi tu, măi vecine,
Ce-i românul în turbare?
Corbii mușcă acum din tine,
Măi tatare, măi tatare!

Cinel-cinel

Păstorul zise: Cinel-cinel,
Copilei june de lângă el.
Două steluțe cu raze line
Lasat-au cerul plin de lumine
Și pe-a ta frunte ele-au căzut.
Ghici, drăguliță, că le sărut.

Nu ghici-ndată
Gingașa fată
Și pe ochi dulce fu sărutată.

Păstorul zise încă: Cinel,
Copilei blânde de lângă el.
O vezi închisă, rumenă floare,
Cum se deschide, vezi lăcrimioare,
Și pe-a ta față ea s-a născut.
Ghici, drăguliță, că o sărut.

Nu ghici-ndată
Vesela fată
Și pe guriță fu sărutată.

Păstorul zise iară: Cinel,
Copilei mândre de lângă el.
Albe, rotunde, două-aripioare
Ne-ncetat saltă, la cer să zboare,
Și tu-n robie le-ai tot ținut.
Ghici, draguliță, că le sărut.

Nu ghici-ndată
Rumena fată
Și pe sân fraged fu sărutată.

Mândruliță de la munte

Mândruliță de la munte,
Ce nu treci cole, pe punte,
Să te strâng la pieptul meu?
Că te-aș face, zău, puicuță,
Să urăști a ta căsuță
Și să uiți pe Dumnezeu.

De-a tot toarce nu-ți e lene?
Lasă-ți furca-n buruiene
Și-mi sai iute cel pârâu,

Să culegem împreună,
Tu, fragi roși de prin pășună,
Eu, crini albi pe sânul tău.

Ici, în lunca înverzită,
Este-o iarbă înflorită
Ce se-ngână c-un izvor.
Vină-n iarbă, mândruliță,
Eu să-ți cânt doina, doiniță,
Tu să plângi de dulce dor!

Dorul româncei

De-ar vrea bunul Dumnezeu
 Să-mi asculte dorul meu!
 De-aș avea un copilaș,
 Dragul mamei îngerăș!

Cât e ziuă, cât e noapte,
 I-aș șopti cu blânde șoapte.
 Cât e noapte, cât e zi,
 Tot la sânu-mi l-aș păzi!

L-aș păzi, l-aș dezmierda,
 Mii de sărutări i-aș da,
 Și i-aș zice-ncetițor:
 Nani, nani, puișor!

De-ar fi cerul cu priință
 Să-mplinească-a mea dorință!
 De mi-ar da un băiețel,
 Dragul mamei voinicel!

N-ar fi prunc mai fericit

Și pe lume mai iubit!
Alt copil n-ar fi ca el,
Mititel și frumușel!

Obrăjelu-i ca de spume
N-ar avea seamăn pe lume!
N-ar fi ochii nimărui
Dulci ca ochișorii lui!

Iar eu, mândră măicuțiță,
Pe-ai săi ochi, pe-a sa guriță
Nencetat l-aș săruta,
Săruta și i-aș cânta.

Și i-aș face-o descântare
Să ajungă-un viteaz mare,
Un viteaz ce-ar străluci,
Cum n-au fost, nici n-ar mai fi!

Și l-aș pune să se culce
Pe-al meu sân, legănat dulce,
Și i-aș zice-ncetișor:
Nani, nani, pușor!

Cântec ostășesc

Român verde ca stejarul,
Râd de dușmani și de moarte!
Să-mi trăiască armăsarul
Și prin glonți să mă tot poarte!

Sai, voinice, și nechează
Ager, falnic ca un zmeu,
Căci am inimă vitează
Și credință-n Dumnezeu!

Cât mi-a sta mâna voinică
Pe-a mea pală ostășească,
N-aibă grijă de nimică
Țara mea cea românească!

Sai, voinice, și nechează
Ager, falnic ca un zmeu,
Căci am inimă vitează
Și credință-n Dumnezeu!

Cu-al meu suflet, cu-a mea pală,

Cu-al meu șoim albit de spume,
În dușmani vom da năvală,
De s-a duce vestea-n lume!

Sai, voinice, și nechează
Ager, falnic ca un zmeu,
Căci am inimă vitează
Și credință-n Dumnezeu!

Dorul

Cântec de lume

Ah! Mi-e dor, mi-e dor de tine,
 Îngeraș cu dulci lumine!
 Ah! mi-e dor și plâng de jale
 Tot privind în a ta cale.

Zi și noapte cu durere
 Duios sufletu-mi te cere
 Și cu dulci, cu blânde șoapte,
 Te chem vecinic zi și noapte!

Scump odor, dulce iubită,
 Unde-i fața ta slăvită?
 Unde-i glasu-ți ce pătrunde?
 Unde ești, draga mea, unde?

De-ar fi cerul cu iubire,
 Mi-ar aduce-a ta zâmbire.
 De-ar fi cerul cu-ndurare,
 Mi-ar aduce-o sărutare.

Dar, vai mie! vremea zboară,
Zile, veacuri se strecoară,
Ș-ai mei ochi nu văd lumină
Și durerea-mi nu s-alină!

Dorul arde ca un soare
A juniei dulce floare!
Dorul stinge, vestejește
Inima care iubește!

Doina iubirii

Trece vara cea-nflorită,

Trece vara cea iubită,

Și cu dânsa-n altă lume

Se duc florile din lume,

Se duc toate-n pribegie...

Rămâne țara pustie!

Numai două nu se duc,

Nici se duc, nici se usuc.

Una-i floare de zăpadă,

Una-i floare de livadă,

Una-i floarea crinilor,

Un-a trandafirilor;

Ș-amândouă-s răsădite,

Ș-amândouă-s înflorite,

Una-n câmpul raiului,
Alta-n cuibul graiului!

Mândrulițo, draga mea,
A căzut din cer o stea

Și mi-a zis într-un ceas rău
C-am să mor de dorul tău!

Și mi-a zis într-un ceas blând
Că de-i face pe-al meu gând,

Să mă lași a săruta
Două flori pe fața ta,

Una-n câmpul raiului,
Alta-n cuibul graiului,

De murit, eu n-oi muri,
Ci cu tine m-oi iubi

Cât or crește flori în lume
Și s-or duce-n ceea lume!

Mărioara, Florioara

I

La Moldova cea frumoasă

Viața-i dulce și voioasă!

L-a Moldovei dulce soare

Crește floare lângă floare!

Multe păsărele-n zbor

Fură minți cu glasul lor!

Multe fete și neveste

Fură inimi făr' de veste !

Dar umblare-ai, frățioare,

Nouă ani întregi cu soare

Sus în munte, la munteni,

Jos în vale, la văleni,

Și de-ai călca nouă țări

Și de-ai trece nouă mări,

Florinică n-ai găsi,

Păsărică n-ai zări,

Nici nevestă mândruliță,

Nici copilă drăguliță

Ca Mărioara

Florioara,

Zânișoara munților,

Soriora florilor !

Albă ca o lăcrimioară,
Dulce ca o primăvară,
Era sprintenă, ușoară
Ca un pui de căprioară.
Trupușoru-i gingășel
Părea tras pintr-un inel!
Nici micuță, nici năltuță,
Numai bună de drăguță,
S-o tot strângi la piept cu foc.
Și să-ți fie de noroc!
Ochișorii săi căprij
Trezea lumea-n veselii.
Perișoru-i aurel,
Ca mătasa subțirel,
Trăgea ochii tot la el
Și pe frunte-i strălucea,
Și-n mici valuri se-ncrețea
Ca valuri de-a grâului
La suflarea vântului!
Ș-apoi, frate, mai avea
Pe guriță-o floricea,
Și-n guriță mărgărele,

Și pe față-i drăgănele,
Și la sân doi crinișori,
Și pe crini doi frăgușori...
Să-i dezmierzi ș-apoi să mori!

Ea pe câmp de se ivea,
Florile se-nveselea,
Inimile-și deschidea,
Sufletele-și răspândea
Și voios i le-nchina,
Și voios se legăna,
Și din cale-o întorcea,
Și cu toate-așa-i zicea:
„Buna ziua, sorioară,
Mărioară, Florioară!
Spune nouă ce voiești?
De la noi ce mai dorești?
Vrei tu miros de sulcină
Care patimele-alină?
Vrei miros de busuioc
Ce oprește mândru-n loc?
Vrei miros de lăcrimioare
Ce dă visuri iubitoare?
Vină, dragă-n veselie

Să ne-aduni de pe câmpie
Și ne-ascunde-n sânul tău,
Să-l ferim de deochi rău.
Sânul tău să-l răcorim,
Și de este să murim,
Lângă tine să pierim!”
Mărioara le-asculta,
Și pe rând le săruta,
Și cu ele se-ngâna,
Și în plete le-anina,
Și pe sân le legăna,
Încât ori cine-o vedea
De dor mare s-aprindea
Și din cale-i se-ntorcea
Și cu glas uimit zicea:
„Iată zâna florilor,
Florilor, surorilor!”
Iar la munți când răsărea,
Munții vechi întinerea
Și cu mușchi s-acoperea,
Și copacii-și înverzea,
Și apele-și limpezea,
Și păsările-și trezea,
Ș-apoi astfel îi grăea:

„Bună ziua, zânișoară,
Mărioară, Florioară!
Spune nouă ce voiești
De la noi ce mai dorești?
Vrei tu apă ne-ncepută
Pentru fața ta plăcută?
Vrei tu pui de căprioare,
Păsărele cântătoare,
Fag de miere-ndulcitoare
Și vr-o doină jălitoare?”
Mărioara-i asculta,
La izvoare se culca,
Fața albă își spăla,
Fag de miere ea gusta,
Căprioare dezmierda
Și cu drag ea asculta
Cânticul păsărilor
De pe vârful crengilor,
Și sunetul doinelor
De prin fundul codrilor;
Încât ori cine-o vedea
De dor mare s-aprindea,
Și din cale-i se-ntorcea
Și cu glas uimit zicea :

„Iată zâna munților,
Munților, cărunților!”

Ori și unde s'arăta
Vorbe dulci întâmpina
Și trăia în veselie
Ca albina pe câmpie.
Numai însă câte odată
Sta pe gânduri, tulburată,
Că-i părea că auzea
O șoaptă care-i zicea:
„Ale! dragă Zânișoară,
Mărioară, Florioară!
Mult ești dalbă și frumoasă
Și la inimă voioasă!
Multe minți ai fermecat,
Inimi multe-ai tulburat!
Dar gândit-ai, n-ai gândit
Că ți-e vremea de iubit?
Că ți-a dat Dumnezeu sfântul
Ochi să luminezi pământul,
Sân rotund de dezmiardat,
Buze dulci de sărutat?
Și știi, dragă, ori nu știi,

C-ai să mori, ș-ai să învii,
Ș-o să ai în cer a da
Seamă de inima ta?..
Câte flori pe-acest pământ,
Se duc toate la mormânt
Numai floarea lacului
Stă în poarta raiului
De judecă florile
Ce-au făcut miroasele!”

II

Iată frate, frățioare,
Că-ntr-o zi cu dulce soare,
Mărioara se-ntâlnea
C-un străin care venea
Pe-un fugar sirep de munte
Cu steluță albă-n frunte,
Și pe loc, cât îl zărea,
Făr' de voie se oprea,
Ochii la pământ țintea,
Inimioara-i se bătea.
Cel străin în cale-i sta
Și din gură cuvânta:
— „Cale bună, mândruliță!”

— „Mulțămim ție, bădiță!”

— „Mândruliță, draguliță,

Spune mie-adevărat,

Ești tu fată de-mpărat,

Sau vr-un vis ce am visat?

Că de când mă simt bărbat

Multe țări eu am călcat,

Fete multe-am dezmiardat,

Dar ca tine, chip și stat,

Altă-n lume n-am aflat!”

— „Străinel, bădițul meu,

De vrei să știi ce sunt eu,

Întreabă tu florile,

Florile surorile.”

— „Ești tu fată de muntean

Sau copilă de vălean?

Viță de om pământean

Sau de vr-un Zmeu năzdravan?”

— „Străinel, bădițul meu,

De vrei să știi ce sunt eu,

Întreabă cei munți cărunți,

Izvoarele fără punți,

Pasările cântătoare

Și puii de căprioare.”

— „Ale! mândra mândrelor!

Tu ești Zina munților,

Surioara florilor,

Vestitoarea zorilor!

Și tu ești ursita mea,

Care, spusu-mi-a o stea,

C-am să mă iubesc cu ea!”

Mărioara se uimea,

Fețele-i se rumenea!

Iar străinul, ca și ea

Sta pe gânduri și tăcea.

Numai calul nechezea,

Glasul văilor trezea.

Când de-o dată se ivea

Și la el ușor venea

Un bujor de copiliță

Cu răs vesel pe guriță,

În cămeșă cu altiță

Și cu fluturi în cosiță.

Ea venea dintr-o livadă

Și la sânu-i de zăpadă

Purta snopi de floricele

Și crenguța cu vișinele.

Și pe iarbă cum săltă
 Ea din gură-așa cânta:
 „Frunză verde de sulcină:
 Am la sânu-mi o grădină
 Cu flori albe drăgăstoase,
 Cine a vrea să le miroase,
 Să-l pătrundă doru-n oase!
 Am fragi dulci și vișinele,
 Cine va gusta din ele,
 Să-i fie zilele-a mele.
 Măi bădiță, nu dorești
 Vișinele rădășești,
 Sufletul să-ți răcorești?
 Ian privește, frățioare,
 Mai văzut-ai tu la soare
 Așa poame 'ndulcitoare?”

Și cum sta, și cum cânta,
 Cămeșuica-și depărta,
 Sânișoru-i arătă,
 Sânu-i plin de floricele
 Și de roșii vișinele.
 Cât străinul le vedea
 Iute mâna-și întindea;

Dar Mărioara mi-l oprea
Și cu glas uimit grăia:
„Nu culege de la ea
Că-ți dau grădinața mea,
Grădinața sânului
Cu floarea sufletului!”

Mult străinul s-aprindea
Și în brațe-o cuprindea.
Și cu drag îi tot zicea:
„Zina mea, ursita mea!
De azi calea-mi părăsesc,
Murgușoru-mi priponesc,
Și la tine mă opresc,
Cu tine să mă iubesc!”
Mărioara-l asculta,
Sânul gingaș îi sălta,
Fața i se lumina,
Ochi-n lacrimi își scâlda!
Iar fugariu-n loc zburda.
Falnic coama-și încorda
Și stăpânei lui o dă
Gingaș de o dezmierda.

III

Umbra nopții se-ntindea,
Peste munți se răspândea,
Și pe văi se adâncea,
Când de-o dată se ivea,
Sus pe munte strălucea
Țintă mică de lumină
Ce creștea mereu și lină,
Pân-se făcea lună plină,
Lună plină și voioasă
Ca o frunte de mireasă!
Ea pe deal mi se oprea,
Și cu drag, de sus, privea
Jos, în valea tăinuită,
Pe o prispă-acoperită,
Două umbre adunate
Și cu drag îmbrățișate,
Care lung se sărutau
Și cu gura se-mbătau
Și lumea 'ntreag-o uitau!
Iar cât luna le vedea,
De foc dulce s-aprindea
Și la stele semn făcea.

Stelele viu străluceau,
Pe rând toate se iveau
Și de sus voios priveau
Cele umbre adunate
Cum sta dulce'mbrățișate,
Și cu drag se sărutau
Și cu gura se'mbătau
Și lumea 'ntreag-o uitau!..
Dar târziu în miez de noapte,
Umbrele, cu blânde șoapte,
Nevăzute se făcea.
Atunci luna se ducea,
Peste munții nalți trecea
Ș-apoi lin încet scădea,
După munți se ascundea!
Iar stelulele sclipeau
Și-ntre ele-așa grăiau!
„Surioare călătoare,
Floricele arzătoare!
Cu văzutul ați văzut
Pe pământul cel tăcut
Zânișoara munților,
Surioara florilor,
Cât de gingaș suspina,

Cât de drag se săruta
 Cu ursitul ei iubit,
 Încât nici că ne-a zărit?
 Ș-acum ei s-au tănuit
 Și din față ne-au pierit!
 Surioare călătoare,
 Unde s-au ascuns ei oare!
 Floricele lucitoare,
 De vreți să fim aflătoare,
 Hai să trecem mai în sus
 Drept fereastra din apus
 Și printr-însa să privim,
 Taina s-o descoperim.”

Stelele curând plecau,
 Spre apus ele apucau
 Și drept ferestuică stau
 Și-n lăuntru se uitau.
 Și cum stau și cum cătau
 De foc dulce s-aprindeau
 Și pe cer se răspândeau
 Cu-a lor suflete curate,
 Cu-a lor raze 'mpreunate

Iar în urmă despre zori,
La glas viu de cântători,
Mărioara se trezea,
Ca din vis se dezmețea,
Și trezindu-se vedea
Pe ursitu-i lângă ea,
Care-n brațe-i o strîngea
Și cu drag o dezmerda,
Mii de sărutări îi da,
Când pe fețe rumioare,
Când pe buze-ndulcitoare,
Când pe unda părului,
Când pe valul pieptului,
Ș-apoi sta de mi-o privea
Și din inimă-i zicea:
„Ale! dragă Zinișoară,
Mărioară Florioară!
Mult ești mândră, mult ești dalbă
Ca o porumbiță albă!
Mult ești dulce și frumoasă
În beția drăgăstoasă!
Ochișori-ți strălucesc,
Obrăjei-ți ruminesc,

Crinișori-ți înfloresc
 De mă-mbăt și mă uimesc!
 Stai ah! stai să te privesc,
 Părul tău să-l netezesc,
 Și pe sânu-ți fecioresc
 De zile să mă sfârșesc!”

Mărioara-l asculta,
 Sta puțin și iar nu sta,
 Și cu lacrimi ea râdea,
 Și-n cosițe-i s-ascundea.
 Ș-apoi iar le depărta,
 Chipu-i vesel arăta,
 Și zicea vorbe din rai
 Cu voiosu-i dulce grai.
 Mărioar-apoi tăcea,
 În văzduh un semn făcea,
 Și li s-arătă de-odată
 O măsuță mult bogată,
 Tot cu poame 'mpodobită,
 Cu năfram-acoperită.
 Amândoi cât o zăreau,
 Lângă ea voios săreau
 Și mâncau si veseleau

Cu paharele 'nchinând,
Și cu dragoste zicând :
„Să trăim, să ne iubim,
C-amândoi ne potrivim
Și la dalbe tinerețe,
Și la suflete mărețe,
Și la gânduri trecătoare,
Și la inimi iubitoare!”

IV

A doua zi se scula,
Fața palidă-și spăla,
Păr de aur peptăna,
Și frumos se oglindea,
Și la soare-apoi ieșea,
Spre resărit se-ntorcea,
Un sămn tainic de făcea,
Și de-ndată s-arăta
Și spre ei înainta
O teleagă sprintioară,
Aurită, dălbioară,
Ca un cuib de zânișoară.
Iar cât zăna o zărea
În cuib răpede sărea

Cu străinu-alătura,
Ș-apoi murgului zicea:
„Murguleț cu perul creț,
De-a Mărioarei drăguleț !
Lasă-ți coama vântului
Și umbra pământului,
Și pe fața câmpului
Să zbori zborul gândului !”

Murgușorul nechezea,
La fugă se repezea
Și fugea, mări, fugea...
Nici umbra nu-l ajungea !
Și trecea, mări, trecea
De-a lungișul munților,
Curmezișul câmpilor,
Prin mijlocul florilor.
Iar cât munții o zărea
Cu străinu-alătura,
De verziș se despoiau,
Cu nori negii se-nveleau,
Frunzele-și îngălbineau,
Și apele-și tulburau
Și de frunzi se scuturau !

Florile înc-o vedea
Cu străinu-alătura,
Și capetele-și plecau
Și de jale se uscau !

Ear cea mândră zinișoară
Mărioară, Florioară,
Nici la munți se mai uita,
Nici la flori nu mai căta !
Căci de-avea ochi de privit,
De-avea suflet de iubit,
Sufletu-i și ochii săi
Erau pentru dragul ei !
Fugea murgul sprintior,
Cu aripi de dulce dor,
Și-i ducea numa-ntr-un zbor
Pe malul unui izvor.
Mărioara mi-l oprea,
Și pe mal ușor sărea,
Și-n izvor se cufunda
Și voios mi se scălda.
Apa lin o desmierda,
Ca pe-o floare-o legăna,
Și pe plete-i se juca,

Și cu drag îi anina
 De tot firul câte-o rouă,
 Și pe sînu-i câte două.
 Iar din apă când sălta
 Și la soare s-arăta,
 Soarele în cale-i sta,
 Trupușoru-i săruta,
 Și cea rouă de pe ea
 Cu-a lui raze o sorbea,
 Nouraș o prefăcea
 Și la ceruri o trăgea.
 Apoi el o-ncununa,
 Ș-astfel dulce-i cuvînta :
 „Ale! dragă zinișoară,
 Mărioară, Florioară !
 Mult ești mândră, iubitoare,
 Și de lume uitătoare !
 Dar gîndit-ai, n-ai gîndit
 Că norocu-i mărginit,
 Și că visul fericit
 Are-ades amar sfârșit?
 Și știi, dragă, ori nu știi
 Că la munți și la câmpii
 Florile s-au veștezit,

De când tu le-ai părăsit ?
Știi că toate, într-un gând,
S-au întors în cer pe rînd,
Și la Domn s-au jăluit
Că tu viața le-ai răpit ?
Mărioară, draga mea,
Facă Domnul ori ce-a vrea!
Deie-ți bine, deie-ți reu...
Tu ascultă dorul teu,
Căci în viața trecătoare
Și în lumea peritoare
O zi dulce de iubire
E un veac de fericire!”

V

Când norocu-și schimbă pasul
N-aduc ani ce-aduce ceasul!...
A treia zi Mărioara
Își tulbura inimioara
Și pe gânduri se punea
Și-n tăcere lin plîngea.
Ce plîngea și ce jelea
Cu iubitu-alătura ?
Plîngea cum plîng florile,

Plângea cum plâng zorile!...

Era ziua mult senină,

Munții pluteau în lumină,

Văile-n tăcere lină.

Paserile-n umbră sta,

Nici zbura, nici nu cânta,

Numai umbra se mișca,

Cu lumina se lupta

Și-n păduri se cufunda.

Iar Mărioara-ncet ofta,

Ș-astfel blând ea cuvînta :

„Cântă-ți frate, cântecul,

Să-mi mai dreagă sufletul.”

El de sînu-i o lipea

Ș-apoi astfel începea:

„Frunză verde viorele !

Scumpe-mi sînt zilele mele

De când mândra ca o stea,

S-a ivit în calea mea !

Dalb luceafăr aurit,

Crin ceresc și mult iubit !

Uită cerul pentru mine,

Să uit lumea pentru tine!...”

Iată, mări, cum cânta,
Mândra cum îl asculta,
Că din sat se rădica
Glas de mumă plângător,
Bocet lung pătrunzitor
Ce prin văi amar suna
Și-n văzduh se-mpreuna
Cu alt glas răsunător
Glas de clopot jălitor...

Lumea se înfiora !
Mărioara tremura,
Împrejuru-i se uita
Și spre munți în vârful căta.
Când deodată, vai de ea!
Sus la munte ce vedea?
Un nor negru ca un zmeu
Ce venea, venea mereu,
Aripi negre întinzând
Și tot cerul cuprinzând.
Mărioara-ngălbinea,
De ursitu-i se lipea,

Brațele-și încolăcea
 Și cu groază-ncet zicea :
 „Dragul meu, ursitul meu!
 Iată vine, vine-un zmeu
 De la sfântul Dumnezeu.
 Frățioare iată-l vine
 De la munte drept la mine
 Să mă ia de lângă tine,
 Căci de când noi ne-am iubit,
 Florile s-au veștezit
 Și la Domn s-au jăluit
 Că de tot le-am părăsit !”

Și cum sta, și cum vorbea
 Lacrimile-o 'mpodobeau.
 Însă norul sus vuia
 Și pe cer se tot suia.
 Tunetul grozav tuna,
 Munți și văi se resuna.
 Fulgerile s-aprindeau,
 Ploile potop cădeau.
 Iar Mărioara, val de ea!
 Ochișori-și ascundea,
 Căci de-odată negrul zmeu

O cuprinse-n brațul său
Și cu ea zburând s-a dus
În cei munți despre apus.
Și curând în urma lor
Se topea grozavul nor,
Aerul se-nsenina,
Și cerul se lumina.

VI

Unde-i, unde-i Zânișoara,
Mărioara Florioara,
Vestitoarea zorilor,
Surioara florilor?
În ce țară-a pribegit,
Pe ce țărm ea s-a oprit?
Mers a peste nouă țări,
Nouă țări și nouă mări?
Ori s-a dus în nalte plaiuri,
Colo, sus, pe câmpi de raiuri,
În grădina Zânelor,
În locașul stelelor?..
Nu se știe, nu se spune
Unde-i gingașa minune.
Dar pe când e luna plină,

Când e noaptea mult senină,
Se aud în miez de noapte
Despre munți duioase șoapte
Ș-un glas blând ca un suspin
Care cântă-ncet și lin:

„Frunză verde lăcrimioară,
Vai de biata-mi inimioară!

Ori ce vânt răcoritor
Îi aprinde foc de dor!

Bate vântul printre flori?
Îi dă dor de la surori.

Bate vântu-n stejerele ?
Îi dă dor de voinicel.

O, străine, dragul meu,
Mult amar te jălesc eu!

Vin', aleargă lângă mine,

Să mă mai iubesc cu tine.

Neagră e străinătatea!

Crudă e singurătatea!

Voinicele, ursițele,

Fă pe gândurile mele,

Că mă bate vânt de vară

Și-mi insuflă dor de țară,

Și-mi aduce ne-ncetat,

Dor de visul ce-am visat;

Dar nu-i foc de dor mai rău

Ca focul de dorul tău!”

.....

1852, Paris

Lăcrimioare

Steluța

Tu, care ești pierdută în neagra vecinicie,
Stea dulce și iubită a sufletului meu!
Și care-odinioară luceai atât de vie
Pe când eram în lume tu singură și eu!

O! blândă, mult duioasă și tainică lumină!
În veci printre steluțe te cată al meu dor,
Ș-adeseori la tine, când noaptea e senină,
Pe plaiul nemuririi se nalță c-un lung zbor.

Trecut-au ani de lacrimi, și mulți vor trece încă
Din ora de urgie în care te-am pierdut!
Și doru-mi nu s-alină, și jalea mea adâncă
Ca trista vecinicie e fără de trecut!

Plăceri ale iubirii, plăceri încântătoare!
Simțiri! mărețe visuri de falnic viitor!
V-ați stins într-o clipală ca stele trecătoare
Ce las-un întuneric adânc în urma lor.

V-ați stins! și de atunce în cruda-mi rătăcire

N-am altă mângâiere mai vie pe pământ
 Decât să-nalț la tine duioasa mea gândire,
 Steluță zâmbitoare dincolo de mormânt!

Căci mult, ah! mult în viață eu te-am iubit pe tine,
 O, dulce dezmierdare a sufletului meu!
 Și multă fericire ai revărsat în mine
 Pe când eram în lume tu singură și eu!

Frumoasă îngerelă cu albe aripioare!
 Precum un vis de aur în viață-mi ai lucit,
 Și-n ceruri cu grăbire, ca un parfum de floare,
 Te-ai dus, lăsându-mi numai un suvenir iubit.

Un suvenir, comoară de visuri fericite,
 De scumpe, și fierbinte, și dulce sărutări,
 De zile luminoase și îndumnezeite,
 De nopți venețiane și pline de-ncântări.

Un suvenir poetic, coroana vieții mele,
 Ce mângâie și-nvie duioasă-inima mea,
 Și care se unește cu harpele din stele
 Când mă închin la tine, o! dragă, lină stea!

Tu dar ce prin iubire, la a iubirii soare,
Ai deșteptat în mine poetice simțiri,
Primește-n altă lume aceste lăcrimioare
Ca un răsunet dulce de-a noastre dulci iubiri!

Lăcrimioare

Multe flori lucesc în lume,
Multe flori mirositoare!
Dar ca voi, mici lăcrimioare,
N-are-n lume nici o floare
Miros dulce, dulce nume!

Voi sunteți lacrimi de îngeri
Pe pământ din cer picate,
Când prin stele legănate
A lor suflete curate
Zbor vărsând duioase plângeri.

Sunteți fragede și albe
Ca iubita vieții mele!
Cu voi, scumpe strugurele,
Albe mărgăritărele,
Primăvara-și face salbe.

Dar deodată vântul rece
Fără vreme vă cosește!
Astfel soarta crunt răpește

Tot ce-n lume ne zâmbește...

Floarea pierde, viața trece!

8 Mart

Întinde cu mândrie aripile-ți ușoare,
 O! sufletul meu vesel, o! suflet fericit!
 Înalță-te în ceruri și zbori cântând la soare,
 Căci soarele iubirii în cer a răsărit
 Și-n cale-mi s-a oprit!

Veniți, năluciri scumpe, dorinți, visuri mărețe,
 Ca păsări călătoare la cuibul înflorit.
 Veniți de-ngânați vesel a mele tinerețe,

Căci steaua fericirii în ochii-mi a lucit...
 Iubesc și sunt iubit!

*

Sunt ore fericite, sunt tainice plăceri
 Ce-n cumpăna vieții plătesc ani de dureri!
 Atunce falnic omul ridică a sa frunte
 Și-n ceruri cu mândrie ațintă ochiul său.
 Ființa lui se-nalță ca vulturul de munte,
 Iubirea lui îl schimbă și-l face Dumnezeu!
 Atunci mai dulce steaua lucește-n miez de noapte,

Și-n zori seninul pare mai vesel, mai curat;
Ș-a zilei mii de glasuri, ș-a nopții mii de șoapte
Îl proclamează-n fală a lumii împărat!

Sunt urme prețioase, sunt scumpe suvenire,
Ce-n suflet tipărite, ca el au nemurire!
Zadarnic timpul trece c-un zbor neobosit,
În sânul omenirii vărsând a iernii gheață;
Lumina lor iubită lucește lin în viață
Precum un soare dulce în veci neasfințit!
Așa nu te vei stinge din minte-mi niciodată,
O! suvenir puternic de dragoste-nfocată!
O! timp ferice-n care minunea ce iubesc
M-a deșteptat în raiuri cu glasu-i îngeresc!

*

Era blânda oră a blânelor șoapte,
Când nu mai e ziuă și nu-i încă noapte.
Pământul și cerul, ca doi frațiori,
Își dau sărutare prin stele și flori,

Și-n aer parfumul al florilor dalbe
Plutea cu lucirea steluțelor albe,

Și-n toată natura cuprinsă de dor
Plutea o șoptire de dulce amor!

Din marginea lumii a nopții regină
Vărsa-n calea noastră duiosa-i lumină,

Și-n lunca pătrunsă de razele ei
Zburau caii noștri cu aripi de zmei.

Mergeam noi în cale ca umbre tăcute,
Pe-un covor de frunze, pe cărări pierdute,

Și-n tăcerea nopții ce ne-nconjura,
Sufletele noastre ca și noi zbura,

Zbura ca doi îngeri din stele în stele,
Dându-și sărutare tainic între ele...

Deodată fugarii cu ochii de foc
La capătul luncii s-opriră pe loc.

Iar dulcele înger, pătruns de simțire,
Îmi zise atunce, cu-o dulce zâmbire:

Acum este ora când geniul sfânt
Aude și vede minuni pe pământ.

E ora ferice de sfântă uimire
Ce-n suflet revarsă fiori de iubire.

Spune-mi dar acuma, tu, ce ești poet,
Ce poezii cântă inima-ți încet?

Dacă vrei să afli taina ce mă-ncântă,
Iată poezia ce inima-mi cântă:

De este vreo ființă, de este vreun nume
La care să se-nchine un suflet omenesc,
Cu tot ce e mai nobil, mai iubitor pe lume,
Cu tot ce-n omenire e mai dumnezeiesc,

Tu ești acea ființă, tu, gingașă lumină,

Aprinsă-n a mea cale de însuși Dumnezeu!
Și sufletul meu vesel la tine se închină,
O! scumpa mea Elena! o! drag îngerul meu!

Când soarta vru să intru în rai de fericire,
Când ochii mei pe tine zâmbind te-au întâlnit,
Un fulger, o scânteie de vecinică iubire,
Din ochii tăi pornită, în sânu-mi au lucit.

Ș-atunci în altă lume am re-nviat deodată,
Ș-un soare mai ferbinte în ceru-mi s-a aprins,
Ș-o lume fără margini, frumoasă, desfătăță,
Ca o câmpie verde sub mine s-a întins.

Atunci natura-ntreagă, zâmbindu-mi cu plăcere,
Își puse pentru mine coroana sa de flori;
Și glasul maicii mele, curmând a mea durere,
Veni să mă dezmiere din cerul fără nori.

Căci fața ta iubită mi s-arăta oriunde,
În vis, în flori, în stele, în dulcele senin;
Și inima-mi, cuprinsă de dorul ce pătrunde,
Șoptea cu tine astfel prin tainicu-i suspin:

Ferice de acela a căruia privire,
Trezind în al tău suflet un fraged, dulce dor,
Ar face ca să nască pe gură-ți o zâmbire
Ca zori misterioase de vesel viitor!

Ferice care, vrednic de-o soartă neașteptată,
Ar face pentru dânsul, în ceas dumnezeiesc,
A ta inimă scumpă de dragoste să bată
Și glasu-ți cu-nfocare să-i zică: te iubesc!

1845, Blânzi

De crezi în poezie

De crezi în poezie,
În sfânta armonie
Din boltele cerești,
Când noaptea-nseninată
Lucește-ncoronată
De stele ce iubești;

De crezi în tinerețe,
În gingașa frumsețe
Ce-aprinde dulce dor,
Și-n tainica uimire
Ce-nsuflă-a ta privire,
O! scumpul meu odor!

De crezi în al tău frate,
În suflete curate,
În cer, în Dumnezeu...
Precum eu cred în tine
Ca în cerescul bine,
Crede-n amorul meu.

O noapte la țară

Frumoasă e câmpia cu dulcea-i liniștire
Pentru acel ce fuge de-a lumii amăgire,
Pentru acel ce caută în rai neînsemnat!
Plăcut, plăcut e ceasul de griji nentunecat,
Și dulce este viața ce curge lin, departe
De-al omenirii zgomot, de-a ei fumuri deșarte!

Când inima hrănește o tainică dorință,
Când omul simte-n sânu-i o crudă suferință,
O jale fără margini, un dor fără hotar;
Când zâmbetu-i ascunde ades suspin amar
Și mintea-i se deșteaptă din vis de fericire,
Perzând orice credință, oricare nălucire,

Ferice de acela ce-n tulburare-i poate
Pe-un cal să se arunce și prin văzduh să-noate,
Pășind peste-orizonuri, zburând peste câmpii.
Ferice care poate, departe de cei vii,
Să uite-a sa ființă, să peardă-orice simțire,
Să nu mai facă parte din trista omenire!

*

Era o noapte lină, o mult frumoasă noapte,
Ce răvărsa în lume armonioase șoapte
Și multe glasuri blânde în inimi deștepta;
O noapte de acele ce nu le poți uita,
Care aprind în suflet scânteie de iubire
Și pun pe frunte raze de îndumnezeire.

Eram ... parcă sunt încă! ... la oarele acele
Când ochiul strălucește primblându-se prin stele,
Și-n toată steaua vede un chip gingaș, slăvit.
Atunci când visul zboară pe țărnm nemărginit,
Când dorul trist unește a lui duioase plângeri
Cu sfânta armonie a cetelor de îngeri.

Ca lampă aninată la poarta de vecie,
Domnea în dulcea taină a umbrelor făclie,
Vărsând văpaie lină, ce lumea acoperea.
Lumină mângâioasă! în ceruri ea părea
Menită ca să ducă pe căi necunoscute
Dorințele omenirii în lung deșert perdute!

*

Deodat-un glas de înger, o sfântă armonie,
Plutind ușor în aer, ca vântul ce adie,
Se coborî prin stele din leagănul ceresc.
Duios era și gingaș acordul îngeresc,
Căci inimele noastre săltară mai ferbinte
La dulcele său cântic, l-aceste-a lui cuvinte:

„Ferice de acela ce cu-o simțire vie
Slăvește armonia și-nalta poezie,
Ca dismierdări plăcute de glas prietenesc.
El poartă pe-a sa frunte un semn dumnezeiesc,
Și geniul său gustă plăceri încântătoare
Zburând la nemurire ca vulturul în soare;

Dar mai ferice încă ființa de iubire
Ce simte cu-nfocare a dragostei pornire
Și nencetat e gata cu drag a să jertfi!
Căci dulce-i pentru altul și-n altul a trăi,
Și dulce-i de a zice, când inima jălește,
Am o ființă-n lume ce știu că mă iubește!“

Vezi tu vulturul...

Vezi tu vulturul falnic, o! scumpa mea iubită,
 Cum saltă, se ridică și zboară către nori?
 Așa sufletu-mi vesel în fața ta slăvită
 Se-nalță cătră ceruri, plutind în dulci fiori.

Vezi pintr-a nopții stele ce rază luminoasă
 Revarsă-n a sa cale luceafărul ceresc?
 Așa când vii, iubito, cu inima voioasă,
 De gingașă simțire așa ochii-mi lucesc!

Auzi tu glasul tainic ce cântă-n miez de noapte
 Și prin văzduh plutește cu-a florilor miros?
 Așa răsună-n mine melodioase șoapte
 Când sufletu-mi te simte, îngerul meu frumos!

Căci vulturului cerul a dat aripi' să zboare,
 Și stelelor lumină, și nopților suspin,
 Iar ție ți-a dat farmec, plăceri încântătoare,
 Și mie mi-a dat suflet ca ție să-l închin!

Despărțirea

Te duci, iubită scumpă, în țărături depărtate,
Lăsând frumoasa țară, surori, prietini, frate,
Lăsând în al meu suflet un mult amar suspin!
În ora de pornire, cu toții împreună
Doresc l-a tale pasuri călătorie bună,
Pe-o cale înflorită și sub un cer senin.

Mergi dar fără mâhnire, te du și fii voioasă,
Căci îngerul iubirei și inima-mi duiosă
Te vor urma oriunde cu tainicul lor zbor;
Și cât vei fi departe, ca mine te gândește,
Că tu ești a mea viață, că soarta ne iubește,
Că cerul ne păstrează ferice viitor.

Gândește că în lume nimic nu e mai mare,
Mai gingaș, mai puternic, mai sfânt, mai cu-nfocare,
Decât simțirea vie ce tu mi-ai însuflat.
Că orice fericire, că orice dulce bine
Din ochii tăi derază, îmi vine de la tine,
Precum lumina vine din cerul înălțat.

Oriunde tu vei merge, iubită, ți-adă aminte
De-a noastre ore pline de dragoste ferbinte,
Comori neprețuite de scumpe desmierdări;
De-acele vremi în care a noastră fericire
Schimba întreaga lume în leagăn de iubire
Și vremea trecătoare în lanț de sărutări!

Mergi, dragă, plutind vesel ca paserea ușoară
Ce-n faptul dimineții din cuib la ceruri zboară,
Lovind a sa aripă de rouă și de flori,
Căci sufletu-mi în taină șoptind inimei tale,
Va depărta de tine orice gânduri de jale,
Va alunga din ochii-ți oricare negri nori.

Și când va fi lumină, și când în miez de noapte
Vei asculta cu lacrimi a îngerilor șoapte,
Zi, draga mea, atunce, precum oi zice eu:
„Nu e ființă-n lume ca mine de iubita!
Amorul mă-ncunună cu-o rază strălucită,
Veneția m-așteaptă zâmbind la visul meu!”

Iași, mai 1846.

Dulce înger...

Dulce înger de blândete,
Tu ce-n cale-mi vesel zbori,
Pe-ale mele tinerete
Aruncând frumoase flori!
Mergi, sub alba-ți aripioară
Să ferești de soartă rea
Pe-a ta dulce sorioară,
Pe Ninița, draga mea!

Mergi să furi de printre stele
Un luceafăr luminos,
Și pe fruntea scumpei mele
Să-l anini, cântând voios.
Mergi de-ntinde verzi covoare
Sub piciorul ei de crin,
Schimbă dorul meu în floare
Și-l depune pe-al ei sân!

Mergi, pe-aripe-ți să se culce
Adormind încetișor,
Și îngână-a ei somn dulce
Cu dulci visuri de amor !

Iar cu dânsa când prin lume
Vei zbura, înger iubit,
Ah! șoptește-i al meu nume,
Spune-i dorul meu cumplit!

Iulie, 1846. — Brusa.

Cântic de fericire

Gândul meu la tine zboară
Ca o pasăre ușoară
Cătră cuibul înverzit,
Și la sânul tău pătrunde
Ca un flutur ce s-ascunde
Într-un leagăn înflorit.

Dorul meu în a ta cale,
Urmând pasurilor tale
Te desmiardă ne-ncetat,
Și pe dulcea ta guriță,
Dragă, draga mea Niniță,
Fură-un dulce sărutat.

Ochii mei, ce-n veci la tine
Ațintesc a lor lumine,
Înotând în tainic foc,
Văd lucind pe-a ta zâmbire
Îngereasca ta simțire,
Îngerescul meu noroc.

Tot ce-n lume-i drag și place,
 Tot ce-nalță și preface
 Pe un om în Dumnezeu,
 Mi le-ai dat cu-a ta iubire,
 O, frumoasă nălucire!
 Scumpa mea! Îngerul meu !

De-acum vie cruda moarte!
 Sufle vântul relei soarte
 Pe pământul îngrozit!
 Eu aștept cu nepăsare
 A furtunelor suflare,
 Căci iubesc și sânt iubit !

Sufletu-mi e o grădină
 Unde-n gingașă lumină
 Cântă-o pasăre din rai.
 Viața mea de veselie
 Trece lin în vecinicie
 Ca o dulce zi din mai!

Căci amorul e un soare,

Ș-a mea inimă o floare,
Ș-a mea viață-un dulce vis.
Căci iubita mea Niniță
Cu-o zâmbire, cu-o guriță,
Mie cerul mi-a deschis!

Constantinopoli. — August, 1846.

Pășcarul Bosforului

De-ar vrea înaltul prooroc,
 Mohamed strălucit,
 Să-mi fie ziua cu noroc
 Și dorul împlinit!
 De-aș prinde-acum în mreja mea
 Pe-a mării împărat,
 Ce poartă-n frunte-o mare stea,
 Un talisman bogat.

Eu care sînt un biet păscar
 Purtat din val în val,
 Eu care dorm la Iuschiudar,
 În iarba de pe mal,
 Eu, Abdullah, cel mai voinic
 Vâslaș de pe Bosfor,
 Ce n-am decât un biet caic
 Ș-un suflet plin de dor!

Allah! atunci orice-am dorit,
 Allah! orice-aș vrea eu,
 De la apus la resărit
 Ar fi îndat-al meu:

Caftane, șaluri de Cașmir

Cu late, scumpe flori,

Iuți armăsari de la Misir

Ca vîntul de ușori.

Ș-un lung caic de abanos

În aur prelucrat,

Cu imnuri din Coran frumos

Pe margine săpat,

Și treizeci de vâslași osmani

Ce vesel ar zbura

Mai răpizi decât elcovani

Pe-ntinsa Marmara.

Dar n-aș vrea nici stofe cu fir

Și cu mărgăritar,

Nici largi caftane de Vizir,

Nici falnic armăsar.

N-aș vrea nici săbii de Taban

Deprinse la omor,

Nici lung covor de Ispahan

Ce saltă sub picior.

Allah! me jur că de-aș avea
 A mărei talisman,
 N-aș vrea să fiu vizir, n-aș vrea
 Nici padișah-sultan.
 N-aș vrea comori, n-aș vrea să am
 Nici chioșcuri, nici sarai,
 Nici să desmierd în Bairam
 Huriile din rai.

Ci-n mreją dulce prefăcând
 Duiosă-inima mea,
 M-aș duce-ncet și tremurând
 Să prind norocu-n ea,
 Să prind copila lui Topal,
 Frumoasa Biulbiuli
 Ce cântă noaptea lin pe mal,
 Pe mal la Kandili!

Constantinopoli. — Iunie 1845.

Așteptarea

Pe malul mării de spume-albită
Ce-nalță gemet îngrozitor,
Ca pe un înger te-astept, iubită,
Cuprins de jale, muncit de dor.

Fugind de lume, gândind la tine,
In lume singur trec pe pământ,
Ș-a mele lacrimi, dorinți, suspine,
Cu glasul mării se perd în vânt.

Vecinic s-afundă a mea privire
În orizonul intunecit,
Dar nici o rază de fericire
In ochi-mi încă nu a lucit!

Vecinic în noapte tristă, adâncă,
Ascult a vremii pas necurmat,
Dar de plăcere nici un ceas încă
Pentru-al meu suflet nu a sunat!

Nimic în lume nu me încântă,

Nu varsă-n peptu-mi dulce fior.
Frunza șoptește, pasărea cântă,
Inima-mi plânge la glasul lor.

Stau ca o piatră în nemișcare
Perdut pe gânduri adeseori.
Privesc la ceruri, privesc la mare...
Pe mare valuri! în ceruri nori!

Ah! vină dragă steluță lină,
De strălucește pe sânul meu;
Alungă noaptea cu-a ta lumină,
Stinge cu-n zâmbet amarul greu.

Destule zile de despărțire!
Destule lacrimi, destul amar!
Vină de pune cu-a ta iubire
Durerei crude vecinic hotar.

Te-aștept, iubito, în a ta cale,
Precum așteaptă robul mâhnit
Să bată ora scăpării sale,
Să-și simtă trupul din lanț ieșit.

Te-aștept, iubito, precum așteaptă
Pe-a dimineții zâmbet voios
Sărmanul bolnav ce se deșteaptă
În sânul nopții întunecos.

Ah! l-a mea jale, l-a mea chemare
Dac-al tău suflet e simțitor,
Vin' să-ți dau numai o sărutare,
Ș-apoi din lume vesel să zbor!

Triest. — Sept. 1846.

Veneția

I

Când ochii mei înnoată în gingașa lumină
 Ce tainic izvoresce din ochii tăi frumoși,
 Atunci ori ce durere în sânul meu s'alină
 Cu marea tulburată ce-adoarme și suspină
 Sub ale nopții blânde luceferi mângăioși;

Căci ziditorul lumii, în dulcea lor privire
 Vărsând văpaie lină și farmec de slăvit,
 Le-a dat a sa putere și-a sa Dumnezeuire,
 Ca să-mi arate-n lume un drum de fericire,
 O cale luminoasă sub cerul înnegrit!

II

Când fruntea mea în pace cu drag e legănată
 Pe sânul teu ce saltă aprins de dulce dor,
 Ființa mea ferică, de visuri desmerdată,
 În lumi necunoscute se simte înălțată
 Și'urmează-a ta ființă în tainicul ei zbor;

Căci sânul teu în care domnesce-a ta iubire

Precum o lampă sfântă ce arde'ntr'un altar,
Frumos ca și altarul uimesce-a mea simțire
Trezind în al meu suflet ori care nălucire,
Ștergând din a mea minte ori care gând amar!

III

Când veselă, ferbinte, gurița-ți zimbitoare
Mă'ncântă, mă îmbată cu-a sale sărutări,
In inimă-mi atunce s'aprinde-un dulce soare,
Și vieața-mi, ca albina lipită de o floare,
Se leagănă în raiuri pe-a tale desmerdări.

Căci îngerul iubirei, al cărui glas pătrunde
Și care lângă tine din ceruri a sburat,
A strâns pe-a ta guriță aripele-i rotunde
Ș'acum, ca într'un leagăn, în ele se ascunde
Cu lira sa duioasă ce cântă ne'ncetat.

IV

Când noaptea în tăcere, la oara ce s'adună
A dogilor vechi umbre pe maluri șovăind,
Gondola, leagăn dulce, ne primblă împreună
Pe luciul lin al mării în care alba lună

Cu stelele voioase se scaldă strălucind,

Atunci, din umbra deasă ce doarme ,ntre canaluri,

Din lampele aprinse în boltele ceresci,

Din turnuri, din palaturi ce triste zac pe maluri,

O tainică-armonie plutesce peste valuri

Șoptind inimii noastre cuvinte îngeresci:

V

«Iubiți, iubiți! ne zice Veneția cernită,

«Iubiți! amorul vostru puternic e și sfânt !

«Iubiți! și calea voastră va fi tot înflorită,

«Și ,n sânul nălucirei, păreche fericită,

«Cu-o lungă sărutare veți trece pe pământ

«Căci vremea ce restoarnă cu coasa-i ne'mpăcată

«A falei omenirei vechi marturi și măreți,

«Nu poate-avea putere de-a stinge nici odată

«Acea scântee vie de dragoste ,nfocată

«Ce luminează calea frumoasei tinereți!»

Barcarolă venețiană

Pe marea lină
Care suspină
Stelele toate plutesc ușor.
De ce, drăguță,
A mea steluță,
Lipsești tu numai din horul lor.

Dintre canaluri,
Și de pe maluri
Se nalță-un cântic melodios.
De ce, Niniță,
A ta guriță
Nu se aude cântând voios?

Tainica noapte
Cu blânde șoapte
Te cheamă, dragă, s'o încununi.
Gondola geme,
Căci multă vreme
N'a fost cu tine printre laguni.

Ah ! te coboară
Vesel, ușoară,
Dintr'al tău negru palat regesc.
Vin' de zâmbește,
De strălucește
Ca un luceafăr dumnezeiesc.

Cu blânda-i față
Plutind prin ceață
Luna din valuri se ,nalță ,n cer.

Ah ! vină, vină,
Scumpă lumină,
Să mângâi dulce pe gondolier.

Eu în gondolă
Cu-o barcarolă
Visul tău gingaș voi îngâna,
Și noaptea ,ntreagă,
Niniță dragă,
Încet pe mare te-oi legănă !

Biondinetă

Într-o seară pe Piațetă
Mocenigo cel frumos:
„Biondinetă, Biondinetă!
- Zise-n calea mea voios -
„Știi tu, dragă Venețiană,
Că Madona ta ți-a dat
Mâini mici de patriciană
Și ochi mari de sărutat?

Știi tu iar că mie-mi pare,
Cospeto! mare păcat
Să porți apă de vânzare
Pe-al tău umăr delicat?
Vin' cu mine, dragă vină.
Eu voiesc să te deprinzi
A domni ca o regină
În palaturi de oglinzi.”

Într-o zi, lângă fântână,
Tițiano-mi zise-ncet:
„Nu e-n stare nicio mână
Ca să cerce-al tău portret.

Dar mă jur pe mândrul soare!
 Dac-ai vrea pe loc a sta,
 Să te fac nemuritoare,
 Cercând numai umbra ta.”

Azi prin neguri, dimineață,
 Noul Doge mă zări
 Și pe-a lui San-Marco piață
 Din palat se coborî:
 „Venețiană tinerică,
 Biondineto! - zise el -
 Mâine-n marea Adriatică
 Am s-arunc acest inel.

Mâine în purpură și-n aur
 Am să fiu încoronat,
 Și pe vechiul Bucentaur
 Prin Veneția purtat.
 Zi că vrei a-mi fi soție,
 Și eu jur pe sfântul Marc
 Să-ți închin, Biondină, ție
 Toată fala de monarh.”

Da Biondina cea cuminte,
Drumul repede urmând,
La tustrei, cu dulci cuvinte,
Le răspunse-așa rîzînd:
„Nu-i oglindă mai curată,
Nu-i portret mai îngeresc
Decît cel ce mi s-arată
În fîntîna cînd privesc.

Nu sunt semne de mîrire
Nici inele de rubin,
Cu mai dulce strîlucire
Decît ochii lui Tonin.
Ca gondola-i din Piațetă
Nu e tron mai de dorit,
Cînd pe draga-i Biondinetă
El o plimba fericit!”

O seară la Lido

Ridică vâlul negru ce-acopere-a ta față,
 Venețio cernită, Venețio măreață!
 Și cu o zâmbire dulce fii martur fericit
 L-a noastră veselie ș-amor nemărginit!

În vremile trecute a libertății tale,
 În timpurile-acele de glorii triumfale
 Când nobil răzamată pe falnicul tău leu,
 Vedeai Adriatica săltând la glasul tău.

Gondole negre multe se depărtau de maluri
 Și lunecau în taină pe negrele-ți canaluri
 Purtând comori ascunse de gingașe simțiri,
 Imparechiate inimi pierdute-n fericiri.

Dar spune-mi tu, văzut-ai în gondolă vreodată
 Ființă mai frumoasă, mai dulce dismierdată,
 Un înger de iubire cu suflet mai ceresc
 Decât minunea scumpă pe care eu slăvesc?

O! gondolă iubită! noi lumii dăm uitare!

Zbori vesel, zbori în pace purtându-ne pe mare,
Și leagă-n tăcere, sub cerul aurit,
Amorul nostru mare ca cerul nesfârșit.

Și tu, o! vis ferice a tinereții mele!
De-ar fi-n a mea puțință să fac precum doresc,
Aș pune pe-a ta frunte un diadem de stele,
Aș pune sub picioare-ți un tron dumnezeiesc!

Căci te iubesc, Elena, cu-o tainică uimire,
Cu focul tinereții, cu dor nemărginit,
Cu lacrimi și credința, cu dulce fericire,
Cu tot ce este-n mine putere de iubit!

În dragostea cerească visând cerescul bine,
La tine al meu suflet înalță zborul sau.
Tot ce-i mai sfânt pe lume eu îl slăvesc în ține,
Tu ești lumina, viață și dumnezeul meu!

În tine cred, Elena, precum credeam odată
În glasul maicei mele, în sfântul ei amor;
Precum în soare crede natură-ntunecata,
Precum un geniu falnic în falnic viitor.

Tu porți un nume dulce și scump inimei mele,
 Un nume ce-mi inspiră un cult dumnezeiesc,
 Și care mă încânta că harpele din stele
 Și care îmi șoptește de maica ce jalesc.

Iubirea ta-mi însuflă un dor de nemurire!
 Iubirea mea mă-nălță la tronul îngeresc!
 Și-n leagăn de gondola, în vecinica iubire,
 Cât lumea lângă tine aș vrea că să trăiesc!

Veneția – Oct. 1846

Gondoleta

Cu Ninița-n gondoletă
Când mă primblu-ncetișor,
Trecătorul din Piațetă
Ne privește-oftând de dor,
Atunci cerul se-nsenină,
Lucind vesel l-amândoi,
Ș-Adriatica s-alină,
Se alină pentru noi.

În laguna de ne place
A pluti pe-a marei val,
Pentru noi Siroco tace
Pe-a lui Lido verde mal,
Și sub lunga să lopată
Gondoleta saltă lin,
Cu Ninița legănată
Legănată pe-al meu sân.

Mână vesel, lopătare,
De la Lido la San-Marc.
Ia de-alung Canalul Mare
Ce se-ndoaie ca un arc.

Mergi cât draga mea Ninița,
Stând la peptu-mi înfocat,
Mi-a dat dulcea să guriță,
Mi-a dat dulce sărutat.

Cât va fi în ceruri luna,
Cât va fi senin pe cer,
La Gindeca, spre lagună,
Zbori, voinice gondolier.
Du-ne, Toni, -n liniștire
Pân' ce, stând gondola ta,
Viața noastră de iubire
Cu iubire va-nceta!

Cançonetă napolitană

Când vântul se scoală
Turbat, și răscoală
A mărilor val,
Pescarul s-oprește,
La valuri privește
Și cântă pe mal.

Ca dânsul de rele,
De viscole grele.
Departe să fim.
L-a mării talazuri,
L-a vieții necazuri
Ca el să privim.

Junia ne-nvață
Să trecem în viața
Ca paserea-n zbor,
Cu fruntea-n lumină,
Cu inima plină
De dulce amor.

Deci fie pe mare
Furtună, turbare.
Și-n viață amar,
Noi, veseli pe maluri,
Să râdem de valuri
Ca bietul pescar!

Ianuarie, 1847, Napoli.

Visurile

Scumpă, albă lăcrimioară!
Vezi tu roua de pe flori
Cum lucește ș-apoi zboară
De se schimbă-n negri nori?

Astfel gingașa lucire
Din ochi dulci, veselitori,
Trist în lacrimi de mâhnire
Se preface-adeseori!

Câte inimi înflorite
La lumină vesel zbor,
Și deodată vestejite
Fără vreme cad si mor!

Câte visuri de iubire,
Dulci a inimei comori,
Trec, se sting ca nălucire
Și ca fulgeri trecători!

Asta-i legea crudei soarte,

Lege fâr' de mângâieri!
Azi e viață, mâni e moarte,
Azi plăcere, mâni dureri!...

Fericit care-mplinește
Visul său pe-acest pământ!
Fericit care iubește
Păn-a nu cădea-n mormânt!

Căci iubirea din junie
Schimbă lumea-n vesel rai,
Și cu sufletul renvie
In cerescul dulce plai!

Fevruar, 1847.— Villa Delfina. — Palermo.

Adio

De-aș trăi cât lumea-ntreagă,
Gândul meu la tine, dragă,
Vecinic, vecinic va zbura,
Ș-orice e mai sfânt în mine,
Dulce înger! pentru tine,
Pentru tine-l voi păstra.

Cea mai blândă-a mea gândire,
Cea mai gingașă simțire,
Cel mai falnic dor al meu
Ție numai, numai ție
Le închin pentru vecie
Ca la însuși Dumnezeu!

Tu, ființă de slăvire!
C-un cuvânt, cu o zâmbire,
Cu un dulce sărutat!
Mi-ai dat suflet, mi-ai dat viață,
Și a raiului dulceață
Tu în sânu-mi ai vărsat!

Tu mi-ai dat cu-a ta iubire
Acea naltă fericire,
Acel simț dumnezeiesc
Ce puternic ne supune
Și ne-nalță de ne pune
Sus, pe tronul îngeresc!

Tu, Eleno!... dar, vai mie!
Într-o noapte de urgie
Cerul crud ne-a despărțit!
Tu te-ai dus, te-ai dus, iubită...
Fericirea-mi nesfârșită
Într-o clipă s-a sfârșit!

Așa-i soarta! așa-n lume
Tot ce poartă-un dulce nume,
Tot ce-i falnic și frumos
Curând trece, curând moare,
Ca un cântec, ca o floare,
Ca un fulger luminos!

Steaua vine, steaua piere!

Astfel dulcea-mi mângâiere
A pierit de pe pământ;
A pierit, s-a dus cu tine
În locașul de lumine...
Și eu plâng pe-al tău mormânt!

Singur, singur cu-a mea jale,
Rătăcit pe-a vieții cale,
Ca un orb nenorocit,
Viața-mi scade, jalea-mi crește,
Ș-al meu dor în veci s-oprește
Pe mormântul tău iubit!

Adio! pe-aceste maluri
De-ale Bosforului valuri
Îngânate lin, ușor,
Te las, înger de iubire!
Cu a vieții-mi fericire,
Cu-al meu suflet plin de dor!

Constantinopol, mai 1849

Pe mare

Ah! viața pentru mine,
Scump înger! fără tine
Nu are nici un bine,
Nu are nici un dar.
În cer fie lumină,
Sau nori, sau noapte lină,
Sufletul meu suspină,
Suspină cu amar!

Oricare nălucire
L-a omului simțire
Aduce-nsuflețire
Cu glasu-i încântat,
Se pierde-n neagra ceață
Ce-ntunecă-a mea viață
Și glasu-i se îngheață
De mine depărtat.

Acum cerul zâmbește,
Natura-ntinerește
Și tot care trăiește
Se simte fericit;

Dar mie ceru-mi pare
Cuprins de-ntunecare;
Văd lumea-n întristare
Ca sufletu-mi cernit!

Zadarnic cat plăcere,
Zadarnic mângâiere,
S-alin a mea durere,
Să curm al meu suspin.
Trecuta fericire
Izvor e de jelire,
Și dulcea-i suvenire
Hrănește jalea-n sân!

O, valuri mari de spume!
Purtați-mă prin lume
Ca frunza fără nume
Ce o plutiți ușor,
Și m-aruncați din mare
Pierdut, fără suflare,
Pe malul cu uitare
Adâncului Bosfor!

Pe Marea Neagră, mai 1847

Ursita mea

Într-un castel, departe,
Din ceruri avui parte
Să văd un îngerel.

Mult trist era castelul!
Mult vesel îngerelul,
Mult gingaș, tinerel!

Avea cerești blândețe,
Pe frunte-i dulci albețe,
În ochii-i dulce foc,

Ș-o tainică zâmbire,
Ș-un suflet cu iubire,
Ș-o soartă cu noroc.

Eram eu încă june...
Acea scumpă minune
Era ursita mea!

Așa avui eu parte

Într-un castel, departe,
A mă-ntâlni cu ea.

Într-un palat, pe mare,
Într-un oraș, ce pare
Din valuri răsărit,

Departe de-a mea țară,
În urmă văzui iară
Ursita ce-am iubit.

Ș-acolo, fără frică,
Pe Mare-Adriatică
Gondola ne-a primblat,

Și-n leagăn de iubire,
Pierdut în fericire,
Tot sufletul i-am dat!

Pe soare și pe lună.
Cu mine împreună
A fost ursita mea...

Aşa avui eu parte,
Într-un palat, departe,
A mă iubi cu ea!

*

Iubitu-ne-am în lume,
Plutind pe-a mării spume,
Călcând pe verde plai,

Şi, lumii dând uitare,
Cu-o lungă sărutare,
Trecut-am lin prin rai,

Dar într-o noapte lină
O palidă lumină
Se stinse în eter,

Şi îngeru-mi cu jale,
Zburând pe-a stelei cale,
Se-ntoarse iar în cer.

Eram atunci pe mare...

În dulcea-i legănare
Muri ursita mea!

Așa avui eu parte
A sta în veci departe
Ș-a plânge după ea!

1859, Malta

La Veneția mult duioasă

La Veneția mult duioasă
Duios zboară gândul meu,
Când, în noaptea-ntunecoasă,
Pe simțirea-mi dureroasă
Se abate dorul greu.

Astfel pasărea rănită
De un șarpe otrăvit
Zboară, zboară obosită
Și s-abate amorțită
Lângă cuibu-i înflorit.

O! Venețio mult măreață!
Cine a putut gusta
A iubirilor dulceață
În poetica ta viață
Vecinic nu te va uita!

Te iubesc în a ta jale,
În veșmântul tău cernit,
Și în gondolele tale
Ce se pierd printre canale

Ca un vis neisprăvit.

Te iubesc cu dor fierbinte

În frumosul tău trecut

Și-n aducerea-aminte

Ale dragostelor sfinte

Ș-a ființei ce-am pierdut!